

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879

Antanas Girskis Išgelbėtas Nuo Elektros Kedės

Už B. Walkerio nužudymą nubaustas 15 m. kalėjimo

Vakar kriminaliame teisme įvyko Girskio bylos svarstymas

Lietuvis Antanas Girskis vakar ištruko nuo mirties, kuomet teismas parodė jam miešardingumą ir atsižvelgdamas į gynėjo advokato F. J. Ferlie prašymus, paskyrė penkiolikos metų kalėjimo bausmę už Bert Walkerio nužudymą.

Girskį nuo elektros kedės išgelbėjo ne vien advokato gabumai, bet draugai ir lietuvių visuomenė, kuri jo likimu užsiinteresavo ir kreipėsi į teisėją Philip L. Sullivan su prašymais nepaskirti per daug žiaurią bausmę žmogudystei apkaltintam lietuviui.

Susirinko virš 20-tis liudininkų

Antano Girskio bylos svarstymas įvyko vakar rytą kriminaliame teisme, prieš teisėją Philip L. Sullivan, septintam kriminalių rūmų aukšte. Dar anksti rytą, apie devynias, pradėjo rinktis liudininkai ir šiaip lietuviai, suinteresuoti byla ir norį jos svarstymą išgirsti. Artinantis dešimtai valandai, burys augo, ir buvo galima prisiskaičiuoti apie dvidešimt liudininkų ir kita tiek smalsuolių.

"Bailiff" lydimas pasirodė Girskis

Apkaltintasai lietuvis Antanas Girskis pasirodė teismo salėje apie 10:30 val. lydimas dvejų, žvaigždėmis apskabinėjusių "bailiff", kurių vienas vienoje pusėje, kitas kitoje pusėje ištovėjo prie sėdinčio Girskio per visą bylos eigą.

Jis buvo gerokai išbalęs, matomai nerimintis, diena, dvi, nervuotas. Bailiomis akimis dairėsi aplink, kartais patėmamas giminių ir draugų užuojautos žvilgsnius.

Girskis ir liudininkai susijau-dinė

Bet niekuo neparodė, kad juos patėmijo. Sėdėjo šaltas, užsimastęs apie galimą likimą. Jo rankos, sugniaužtos, laiks nuo laiko sudrebėdavo.

Gal toks pats susijaudinimas pasireiškė ir tarp kai kurių liudininkų, kurie gerai žinojo, kad nuo to ką jie sakys, priklausys kokią bausmę teismas Girskiui paskirs.

(Tęsinys ant 6-to pusl.)

Athenai, gr. 23. — Gaikijos apeliacijų teismas ateinantį antradienį svarstys Samuel Insull išdavimą Jungt. Valstijoms.

Chicago ir apeliacinė federalis oro biuras šiai dienai pranašauja:

Gal but lietus; maža permalna temperaturoje.

Kalėdos busiančios šlapios ir šiltos, gal kiek šalčiau bus pirmadienį.

Saulė teka 7:16, leidžiasi 4:23.

Du žmonės žuvo, 26 pasigendama Chicagos gaisre

Eksplוזija ir gaisras sunaikino didelį grūdų elevatorių prie 28 gatvės

Chicago. — Vakar dideliame 6 augštų grūdų elevatoriuje Santa Fe geležinkelio yarduose, prie 28 gatvės ir pietinės Chicagos upės šakos, kilo eksplozija ir gaisras, kuriame, kaip spėjama, žuvo du darbininkai, 6 skaudžiai apdegę, du jų gal mirtinai ir 26 darbininkų pasigendama. Keli gi išsigelbėjo.

Eksplוזija kilo viršutiniuose augštuose ir nuncė elevatoriaus stogą. Tuo po to kilo gaisras, kurį gesinti labai trukdė stoka vandens pervadu. O elevatoriuje buvo 1,350,000 bušelių grūdų. Vėliau užsidegė ir kitas elevatorius, kuriame yra 1,000,000 bušelių grūdų. Ar jį pasiseks išgelbėti, dar nežinia, nes ugnis dar tebesiaučia. Nuostoliai siekia \$1,000,000.

Vėliausios žinios iš gaisro vietos sako, kad tik vienas darbininkas liko užmuštas eksplozijoje, 9 gi darbininkai apdegę ir vieno pasigendama. 27 gi darbininkai išsigelbėjo. Užmuštas yra Walter Brazel, 2343 S. Spaulding Ave., kurį eksplozija išmetė iš elevatoriaus ir nutmetė paupyn.

Išvogė ir brutaliai nužudė Rock Island, Ill., mergaitę

Moline, Ill., gr. 23. — Nežinomi piktadariai pastvėrė gryniančią iš darbo Rose Gendler, 22 m. iš Rock Island, pardavė ją Davenport, Iowa, departamentinėje sankrovoje, ją brutaliai nužudė ir jos lavoną nutmetė nuo tilto ant ledo Rock upėje. Ją pastverta netoli jos namų.

Apie 5 val. ryto jos patėvis Jacob Mark, smulkus Rock Island biznierių, ir jos motina rado duryse užkistą raštelį, kad jų mergaitė yra pastverta, bet sveika ir kad tėvai turi sumokėti \$2,000. Liepia taip jau nepranešti policijai.

Ryte netoli tilto gyvenantis Henry Beck rado ant ledo maišą, kuriame buvo mergaitės lavonas. Jos galva buvo sutriuškinta, burna užrišta, taip jau kietai surištos rankos, jos drabužiai buvo sudraskyti. Beck sakosi apie 1 val. naktį girdėjęs, kaip ant tilto sustojo automobilis, užgesino šviestas, pasakui girdėjęs šauksmą, vėliau gi automobilius nuvažiavęs. Spėjama, kad mergaitė buvo nutmesta ant ledo prisvaiginta, bet dar gyva. Matyt, norėta ją įmesti į vandenį, kad prigertų, nes toji vietoj ledo buvo plynas ir naktį atrodė kaip vanduo. Ant tilto rasta ir kraujo, kurį pastebėjo du vaikai ir pašaukė Beck, kuris ir rado lavoną.

Kewanee, Ill., gr. 23. — Penki vaikai, visi jaunesni kaip 15 m., prisipažino per metus laiko dirbę iš švino nikelius ir dešimtukus ir juos skleidę tarp žmonių.

Linksmų Žiemos Švenčių Linki Visiems Savo Draugams ir Skaitytojams

Naujienos

Rooseveltas rustauja ant Hooverio

Rooseveltas nugina tikrinimus, kad jis atsisakęs kooperuoti su Hooveriu užsienio klausimais

Washington, gr. 23. — Prezidentas Hooveris paskelbė, kad išrinktajam prezidentui Rooseveltui ir demokratams atsisakant kooperuoti karo skolių išrišime ir atsisakant pagelbėti paskirti komisiją, kuri vestų derybas, — jis prezidentas, irgi daugiau nebesirūpins tuo klausimu ir jį paliks spręsti busiančiam prezidentui. Kartu tapo paskelbtas ir susirašinėjimas su Rooseveltu, iš kurio matyt, kad Rooseveltas atmetė visus siūlymus prisidėti prie skirimo komisijos ir abelain skolų klausimo rišimo, kad neimti ant savęs jokios atsakomybės ir nesuvaržyti savo veikimo po užėmimo prezidento vietos.

Šis prezidento Hooverio paskelbimas labai nepatiko Rooseveltui ir jis piktai atsakė, kad jis niekad neatsisakęs kooperuoti su Hooveriu karo skolų rišimu. Mat viename laiške Rooseveltas pasisako, kad jis sutinka, kad Hooveris paskirtų preliminarium tyrinėjimui komisiją ir paskui pranešų jam, Rooseveltui, apie tyrinėjimų eigą; taip jau jis sutinkas bile kada pasitarti su prezidentu. Rooseveltas sakosi, kad jis tuo parodęs sutikimą praktiskam kooperavimui ir todėl stebisi kaip prezidentas galėjęs skelbti, kad jis atsisakęs kooperuoti.

Po to tapo paskelbta apie tolimesnes derybas su Rooseveltu, kurias vedė valstybės sekretorius Stimson su Rooseveltu draugu. Rooseveltas ir čia atsisakė kooperuoti ir dagi pritarė skirimo skolų tyrinėjimo komisijos, nes jis gali būti surištas tos komisijos rekomendacijų.

Nušovė plėšiką ir pats žuvo

Chicago. — Trys plėšikai vakar po piet užpuolė Commonwealth Edison Co. skyriaus sankrovą 4231 W. Madison St. Įvyko susišaudymas su privatiniu detektyvu Emil C. Nelson, kuris buvo pastatytas saugoti sankrovą. Persišaudyme vienas banditų liko nušautas vietoj, ir kitas galbut irgi persautas, bet vistiek įstengęs pabėgti. Mirtinai sužeista liko ir pats Nelson, kuris pasimirė nuvežtas ligoninėn.

Automobilius užmušė 1 darbininką, 11 sužeidė

Chicago. — Vienas darbininkas liko užmuštas, kitas gal mirtinai sužeistas ir 10 darbininkų lengvai sužeista, kai automobilis pervažiavo visas užtvartas ir įvažiavo į burį taisyčių gatvėkarių bėgius darbininkų. Nelaimė atsitiko prie 4349 Lincoln Ave. Užmuštas yra Frank Lombardo, 51 m., 2342 Roscoe St. Kritiškai sužeistas Frank Polino, 46 m., Vaziavęs automobiliu Edward Wessling, 7139 Lowe Ave., dešrų išdirbėjas, sakoma, buvęs girtas.

15 m. mergaitė nušovė tėvą kam neleido eiti į partę

Newport News, Va., gr. 23. — Pasak policijos, Frances Laster, 15 metų mergaitė, nušovė savo tėvą kam jis neleido eiti į sekmadienio mokyklos partę. Tėvas jau buvo sutikęs ją leisti į partę ir pradėjo ieškoti jai rakto, kuomet ji pastvėrė revolverį ir savo tėvą nušovė trimis šūviais.

Nuodingų dujų bomba Viennoje

Vienna, gr. 23. — Dvi nuodingų dujų bombos sprogo centraliniame Austrijos pašto taupimo banke ir išvaikė kelis šimtus žmonių. Šešias bombas banke padėjo nepažintas žmogus, kurių betgi tik dvi užsidegė.

Viskas rodo, kad tai yra fašistų darbas. Kelios dienos atgal Arbeiter Zeitung paskelbė, kad fašistai turi įsikurę slapta nuodingų dujų dirbtuvę gaminiui dujų del fašistų ginkluotų burių.

Sąryš su eksplozija vienas žmogus tapo areštuotas.

Rado griuvėsiuose mergaitės lavoną

Peoria, Ill., gr. 23. — Kasinėjant griuvėsius rastas lavonas jaunos mergaitės, kuri žuvo eksplozijoje ir gaisre S. S. Kresge sankrovoje. Manoma, kad ji yra Genevieve Arter, 19 m., pardavėja. 11 žmonių apdegė ir sužeista bėgant iš sankrovos.

Del Žiemos Švenčių

Pirmadienį, gruodžio 26 d. Naujienos neišeis ir Naujienų raštinė bus uždaryta Sekmadieny ir Pirmadienį.

NAUJIEŲ ADM.

Lietuvos Naujienos

Arklys pigesnis už antį

Rokiškis. — Rokiškio turguje riebią antį parduoda už 4 lt. 50 ct., o rąklį — už 3 litus. Arkliu dar galima dirbti. Žmonės skundžiasi, kad taip pigūs arkliai, nēr iš kur gauti pajamų. Nors antys jau brangios būtų, bet mažai kas jų turi.

Plėšikai Klaipėdos krašte nužudė du žmones

Kaunas. — Lapkr. 28 d., apie 2 val. naktį, Pagėgių apskr., Piktupėnų bažnytkaimy piktadariai per krautuvės langą įlindo į tos krautuvės savininko Genio butą. Savininkas ir jo šeima išgąsdinti pradėjo šaukti. Piktadariai paleido į juos kelis šūvius, kuriais vietoje buvo nukauti krautuvės savininko žmona Genienė ir jos sunus. Pats savininkas buvo sužeistas. Piktadariai nepastebėjo nuošaliau gulėjusios Genių dukters. Įvykdę žmogžudystę, jie pradėjo ieškoti pinigų ir kitų vertybių. Tuo metu mergaitė išlindo per langą ir pakėlė triukšmą. Pradėjus rinktis žmonėms, piktadariai suspėjo pabėgti.

19 žmonių žuvo gaisre Tokio

Tokio, Japonijoje, gr. 23. — 19 žmonių žuvo, 32 žmonių pasigendama ir galbut yra žuvę, 18 žmonių liko sužeista dideliame gaisre Tokio biednuomenės kvartale Fukagawa.

10 dienų šventės Meksikoj

Mexico City, gr. 23. — Visi valdžios departamentai, išėmus kongresą, užsadarė vakar, kad duoti federaliems darbininkams 10 dienų atostogų laike švenčių. Darbas atsinaujins sausio 2 d.

Miami, Fla., gr. 23. — Chicagos mēras Cermak atvyko į čia atostogoms kartu su išrinktuojų Illinois gubernatorių Horner.

Cermak pareiškė, kad Chicago rengiasi prie alaus, bet kad jis netiki, kad alus praeitų dabartiniame kongreso posėdyje. Horner gi sako, kad Illinois legislatura ateinančiame posėdy praves pardavimo taksų bilių ir jves specialius pardavimo taksus visoje valstijoje.

Wilson, N. C., gr. 23. — Farmeris Rodney Eatman, 28 m., kirviu užmušė savo žmoną ir du vaikus ir tada pats nusišovė.

Woodsfield, O., gr. 23. — Jauną vyrą ir merginą rasta nušautus automobiliu netoli Lewsville.

Harrisburg, Ill., gr. 23. — Trys plėšikai uždarė kalėjime naktinį miestelio policistą ir tada išplėšė tris sankrovas ir garažų.

Taraškevičius nuteistas 8 metams

Varšuva. XI. 30 Elta. Žinomis iš Vilniaus, lenkų teismas nuteisė buvusį seimo atstovą gudų tautinės mažumos vadą Taraškevičių už tariamą prieš valstybinį veikimą 8 met. sunkių darbų kalėjimo. Taraškevičius jau anksčiau buvo vieng kartą nuteistas 12 metų kalėti.

Dar turime labai Gražių Kalėdinių Laiškų ir Atviručių

Pasiskubinkite pasiųsti savo draugams ir giminėms, kad jie gautų dar prieš Kalėdas.

Kaina 5c.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street

OFISAS ATDARAS KASDIEN NUO 8 IKI 8 ŠVENTADIENIAIS NUO 9 IKI 1 VAL.

LINKSMŲ KALĖDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Pacientams

A. JUOZAITIS, D. D. S.
3261 South Halsted Street
Phone VICTORY 5048

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
LINKIU VISIEMS SAVO DRAUGAMS
IR PACIENTAMS

DR. N. ZACOVITCH
DENTISTAS

4142 Archer Ave. Tel. Lafayette 7650

LINKSMŲ KALĖDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams

J. BRUŽAS

RESTAURANTAS ir HOTELIS
kur visuomet rasite skanių valgių už mažą kainą.
2100 W. 59th St. Tel. Republic 5322

LINKSMŲ KALĖDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams

BAVARSKO MALT EXTRACT CO.

A. F. Shillim, Savininkas

3202 So. Halsted Street
Phone Victory 1039

LINKSMŲ KALĖDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams

Morgan Street Auto Repair Shop

Patyrę Automobilių Mechanikai
JOHN MIKŠIS, Sav.

3407-09 So. Morgan St.
Tel. Boulevard 9421

LINKSMŲ KALĖDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams

NEW PROCESS BAKING CO.

Kuchinskas Bros., Sav.

3401-5 So. Morgan Street
Phone Boulevard 1048

Lietuvon Vikingų Keliais

Rašo Dr. C. Kasputis

"Smiltynė"

Tai viena artimesnių ir mylimiausių vietų, kur klaipėdiečiai vasaros laiką važiuoja pasilsėti, pasimaudyti, geros muzikos pasiklausyti ir pažaisiti.

Tuoju prie laivų stoties randasi "Casino" su puikiu restoranu ir parku pušyne, kur po pietų vakarais buna koncertai ir visokios pramogos. Ten taip pat yra teniso ir kitų sportų aikštė.

Nekurie senesnių chigagiečių, gali būti, atmena buvusį "Sans Souci" parką, kas francūzų kalboje reiškia "be rūpesčių". Tai maždaug panašiai išrodo Smiltynės "casino", arba "kurhaus" — tiksliai čia gamta nesulyginamai puikesnė, o priegtam viskas įrengta gražiai ir didesniame mastabe.

Iš "kurhauso" puikus kelias veda per pušyną į jūrą. Eiti prisieina maždaug vienas kilometrą — apie amerikonišką mylią.

Gražiame pušyne pakely yra dar vienas restoranas. Prancūzai turėjome atsisoti ir paklausti restorano orkestro smuikininko. Artistas tikroje prasmėje to žodžio. Visur yra gražių kioskų, kur galima gauti laikraščių, cigarečių, saldinių ir tt.

Pušynas, matyt, tvarkomas ir prižiūrimas gerai. Visur švaru ir jauku. Vietomis pakabinoti metaliniai krepšiai popierai ir sąslavoms.

Pakely matosi daug elegantiškų vokiečių ir vokiečių. Pasaulio mados, matyt, visur greitai ir vienodai plėtojasi. Nusistebėjau pamatęs daug gražių jaunų vokiečių ir lietuvių, dešinių visokias fantastiškas "pajamas", kaip ir Chicagoje ant ežero plažų.

Laikas nuo laiko sutinku žydus ir žydes iš Didžiosios Lietuvos. Beveik visi jie tarpe savęs kalbasi rusiškai, retai savo žargonu.

Prisieina lipti kalnan. Girdisi jūros užimas. Ore jaučiasi ozonas ir ypatingas šviežias, surusis ir gaivinant jūros kvapas. Iš kalno, kiek tiklino mano akys gali apgraibyti, visur matau jūrą; jūra ir jūra, galina, begalinė ir žaidžianti jūra. Baltos, putojančios vilnių viršūnės skubiai ritasi

krantan ir jame pražysta, žiurint į Lietuvos jūrą, jaučiuosi kaip kitą sykį Vasco Balboa, kuris atidengė Pacifiką.

Po velnių, kaip smagu! Puiki diena, saulė, jūra, baltas smėlis, graži gamta, spalvų mišinys, pusiau plikos mergos — žavėte žavėja, kaip kokia tai senovės lietuvių pasaka. Galbūt, čia andai ir gyveno dailė Jurata savo gintarinę pily.

Kas žino? Einu arčiau prie jūros. Gražių merginų ir atletiškių vaikų burs žaidžia svietiniu. Visi gerokai saulėj apdege. Išrodo, kaip ir iš žalvario išlieti.

Skubiai nusirengiu ir bėgte bėgu į jūrą. Smagu plaukti. Lengviau, nes surus vanduo tirštesnis. Ypatingai smagu plaukti su vilnimis. Tiksliai laikykis paviršiuje. Vilnys gražiai pakelia ir smarkiai neša kranto link.

Tai taip priėjau Lietuvos krišką, nuploviau savo nuodėmes ir atsisgaivinau.

Pliažė yra kioskų, kur galima gauti viską, apart amerikoniškų "hot dogs". Manau, kad net Lietuvos šunės čia tokių gardumynų neragautų. Yra taip pat puikus restoranas. Atmenu, paėmiau rugusio pieno lėkšę. Užmokėjau lietuviškų dvidešimt centų arba du Amerikos.

Publika plažė įdomi ir daro gerą įspūdį. Daugiausiai vokiečiai iš Vokietijos, kurie čia atostogauja. Maudosi visi kostiumuose. Kostiumų pasi-taiko labai gražių ir elegantiškų. Vyrai dažniausiai dėvi tik tai kelnaites.

Klaipėdiečiai liuosą laiką praleidžia prie jūros. Jų dauguma saulė, apdege ir todėl gražios ir sveikos išžiūros.

Beveik visą dieną smagiai ir naudingai plažė laiką praleidus, vakare grįžau į kurhaus, kur turėjome susitikti su broliu ir jo žmona.

Jie atėjo apie aštuntą vakaro. Atvirame ore geros muzikos beklauzdam, pavalgėme vakarienę ir ypatingai gerėjome gabių vokiečių komiku iš Rygos, kuris publika juokino beveik iki ašarų. Tas komikas tai mano brolio geras pažįstamas. Vėliau įsiai atėjo prie mūsų stalo. Su juo praleidome smagiai ir linksmiai laiką iki pusianakčio.

Tas artistas-komikas man pasakojo, kad kėlė jo muzikalių kurinių turį gerą pasisekimą Amerikoje.

Man patiko mergina patarnautoja prie mūsų stalo. Visą laiką su ja po truputį flirtavau. Brolienė tas nelabai patiko.

Diplomatai miškuose

Pusryčius bevalgant, užgirdau priegany kaip ir kokią tai pažįstamą užkimusį balsą:

"Ar daktaras Kasputis čia gyvena?"

"Taip, čia" — girdžiu atsaką tarnaitė. Einu priegani. Nugi, nugi, žiuriu: stovi senas pažįstamas, vienas buvusių Chicago su vadinamųjų lietuviškų veikėjų, ponas X.

"Sveikas drutas!"

"Sveikas, sveikas! Nu, iš kur gi tu dabar", užklausu aš pono X.

"Pamačiau laikraščiuose, kad atvykai Klaipėdon, tai, mat, aš tuojuos nieko nebelaikdamas į traukinį ir ot, kai tik atvykau pas tavę tiesiog iš Pankvėžio", — su plačia šypsena pasakojo man ponas X.

"Labai, labai malonu" pasimatyti", priduriu jam ir užkvičiu pusryčiauti.

Perstatau p. X. brolienę. Kalbamės. P-nas X. pradeda vartoti savo gerkle ir plaučius pilna spēka. Brolienė po valandos atsispaugo ir palieka valgomąjį. Matyt, nežingindavja

mano "bičiuliu" — "amerkontu". Po pusryčių p-nas X. pažemina ir pašvelnina savo balsą ir sako man į ausį, kad įsiai turis labai didelį "sekretą", apie kurį noris su manim pakalbėti kur nors parke, laukuose arba geriau net miškuose, bet tiklino ne namuose. Vajė, vajė, mažiau sau, kokia čia dabar gali būti konspiracija, ar kažin kas?

Per daug gerai pažįstu p-ną X.; jo išsilavinimą ir gabumus, todėl jo toksai ypatingas pasielgimas mane pradeda truputį intriguoti.

Išėjame. Man norisi pasi-vaikščioti. Sutinku eiti miškam. Medžiai ausų neturi. Eidami kalbame apie Chicago, apie dabartinį Amerikos krizį, apie Lietuvą, apie pažįstamus ir panašiai. Priėjame prie kareivinių, kur stovi septintas pėstininkų žemaičių Kunigaikščio Butegidžio pulkas. Trobesiai dideli ir gražūs raudonų plytų stiliaus. Namų architektūra greičiau primena kokią tai aukštesnę mokyklą, nei kareivines. Tai dar vokiško viešpatavimo liekanos.

Tuoju kareivinių matosi didelė, lygi aikštė. Vienoje vietoje beveik pliki kareiviai, apsia-vę tiklino trumpomis kelnaitėmis, lakstydami smarkiai lošia futbolą. Kitur karingos išvaizdos smarkus viršila mokina ir mankština dar ne labai pratusį žaliokų būrį.

Už aikštės prasideda gražus, švarus pušių miškas. Einant taku, prieiname prie paminklo iš granito didelės, plačios taurės pavidalo. Tai žuvusiesiems paskutinio katalikizmo Vokietijos kariams iš Klaipėdos paminklas. Aplink paminklą suolai, o toliau simetriškos medinių kryželių eilės. Tai kareivių kapai.

Sakau p-nui X., kad čia galima atsisėsti ant vieno tu suolų. Žmonių aplink nesimato, o numirėliai, rodosi, paslapčių neisduos. Atsisėdame. Laukiu

kas bus? P-nas X. lėtai ir labai rimtai iš portfelio ištraukia popieros lakštą glėbį ir man juos paduoda. Priimu atsargiai, beveik drebančia ranka. Dar sykį apsidairau. Žmonių nesimato. Čia tiklino mudu, paminklas, suolas, pušys, kryžiai, nu ir po žeme apkapoti ir visai sužaloti kareiviai. Ant paminklo žvirblių burs pešasi tarp savęs ir čirškėdami gadinant tylą ir mūsų rimtą nuotai-ką.

Mano širdis pradeda plakti greičiau. Vartau man paduotus popierius. Žiuriu septyni puslapiai prirašyti rašomąja mašinėle. Giliau įtraukiu kvapą, atsidustu ir pradėdu atidžiai skaityti. (Bus daugiau)

**SIUSKIT PER
NAUJENAS
PINIGUS LIETUVON**

To prašo Lietuvos žmonės ir
taip pataria Lietuvos bankai

Linksmų Kalėdų Visiems Draugams
ir Kostumeriams

Frank Paulauskis

Pranešu, kad jau esu prisijungęs su
savo iidirbyste Naujų Ceverių
prieinama kaina. At sau pimas li
lieuvių, kurių užvedžiau lietuvių
CEVERIŲ DIRBTUVE

4405 So. Fairfield Ave.
Chicago, Ill.

1868
1932

MUSŲ DRAUGAMS

- ir -

**NAUJIENŲ
SKAITYTOJAMS**

Linkime Linksmiausių
KALĖDŲ ŠVENČIŲ
ir Velijame, kad ateinanti
NAUJI METAI
butų kupini gerovės, i
kuriuos mes žiurime su
pilnu pasitikėjimu.

**THE STOCK YARDS NATIONAL BANK
AND
THE STOCK YARDS TRUST & SAVINGS BANK
OF CHICAGO**

4150 South Halsted Street

LACHAWICZ IR SUNAI

B. A. L.

S. D. L.

S. C. L.

PAGRABŲ VEDEJAI

IR

BALSAMAVOTOJAI

Pagrabų kainos atatinka depresijos laikui,
Tolumas nedaro skirtumo,
Moderniškos koplyčios dykai,
Asmenišką, mandagų, sympatišką, patarnavimas.

Chicago, Ill.
2314 West 23rd Place
Telefonas Roosevelt 2515-2516

Cicero, Ill.
1439 S. 49th Court
Telefonas Cicero 5927

**Peoples Furniture Kompanijos
Valdyba, Direktorai, Darbininkai**

**Sveikina Savo Kostumerius-Rēmėjus,
Prietelius, Draugus ir Visus Lietuvius
Su Kalėdų Šventėmis, Širdingai Velindami
Turėti Linksmus ir Laimingus
Ateinančius Naujus Metus**

Raketas pradeda įsigalėti tarp organizuotų darbininkų

Šlykštus ir baurus budas rinkimo "krismas prezentų" biznio agentui

Prieš kiek laiko man teko aplankyti savo seną pažįstamą, kuris turi dženitoriaus darbą.

Buvo sekmadienis. Atvyko ir daugiau pažįstamų. Štai pasibeldžia į duris du vyrai ir, įėję į vidų, be jokių ceremonijų pradeda:

"Na, tai kiek duoti?"
Aš žiūriu akis išplėtęs ir negaliu suprasti, kame dalykas, —holdapas, ar kas? O nelaukti svečiai vėl sako:

"Mažiau penkinės nepriimsime"
"Mažiau penkinės mes nepriimsime".

Mano draugai klausia, kokiam tikslui jie tas penkines ir dešimkes kolektoja. "Svečiai" gana grubijoniškai atsauna:

"Tai mūsų dalykas". Be to jis išsitraukia kažkokį lapą, kur surašyta kiek ir kas "aukavo". Ėmė gerokai laiko, kol dasiprotėjau, kad tai renkama "krismas prezentas" agentui. Draugas bando išsisukti: girdi, aš mažai teudirbu. Jau per tris mėnesius negavau iš žydo algos, —vis prašo palaikyti. Kreipiausi ir į agentą, bet tasai man atsakė, —esą, jeigu tau žydelis nepatinka, tai juk niekas prieš nesilaiko: gali tą darbą mesti. Ir dabar jūs norite, kad aš tam pačiam ponui duočiau penkinę.

"Jei netepsi, tai ir nevažiūsi"

"Daug nekalkbėk", rimtai pastebi nepažįstyti svečiai. "Žinai, kad šiandien darbas labai lengva prarasti. Jei netepsi, tai ir nevažiūsi."

Pasidarė pikta ir šlykštu. Tai juk yra niekas daugiau, kaip tik raketas. Vadinasi, visokie agentai, taip sakant, nuo darbininkų dvi skuras lapa: jie gauna riebias algas ir dar tiesiog per prievartą kyšius ima, —mat, jei netepsi, tai nevažiūsi.

Korupcija pradeda įsigalėti

Jeigu pas mane būtų atsilankę tokie svečiai, tai aš jiems bučiau užkirtęs tokią pirtį, kad jie nebūtų žinoję nei pro kurias duris sprukti. Ir bauriausias dalykas yra tas, kad tie patalkinai ir "aukų rinkėjai" išsiriupina sau geresnius darbus. Ir kur gi ne, —juk jie darbuojasi agento labui! Na, o ranka ranką mazgoja...

Biauru, kada korupcija pradeda taip įsigalėti. Bent jau organizuotiems darbininkams reikėtų susiprasti ir sudaryti bendrą frontą prieš raketerius. —Bedarbis.

Apopleksija vaka užmušė lietuvių Stanislovą Šeruną

Mirė daktarui nesusėjus ateiti su pagelba; dirbo iki 10-tos naktį

Stanislovas Šerunas, 29 metų, 4605 South Washtenaw Ave., anksti vakar rytą mirė apopleksijos nutrenktas.

Užvakar jis dirbo iki 10-tos valandos naktį, Goldblatt krautuvėje, prie 47th ir Ashland

Ave. Nesijautė sergąs ar tam panašiai.

Parėjęs namo, kiek užvalgė, kalbėjosi su žmona Marie Šeruniene ir staiga vakar rytą apie 2-trą valandą, sugriuvo, lyg perkuno trenktas. Tai buvo apopleksija. Iki spėjo ateiti daktaras su pagelba, Šerunas jau buvo miręs.

Paliko keletą vaikų ir jauną žmoną, neskaitant kitų giminių. Dalyvavo politiniame veikime ir kelius kartus "runio" į įvairius apskrįčio ir Illinois valstijos urėdus.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, gruodžio 26 d. Patarnaus Eudeikis.

Mirė nuo plaučių uždegimo

Užvakar, po trumpos ligos, mirė 45 metų lietuvis Kazimieras Matulaitis, 11921 Lowe Av. Savaitę laiko sirgo plaučių uždegimu. Irgi Eudeikiui patarnaujant bus palaidotas pirmadienį, šv. Kazimiero kapinėse.

Gera kava, kuri mažai kainuoja

Prisitaikant šaltam orui, mes geriam vis daugiau ir daugiau kavos. Šiuo

lietingu ir šaltu oru mes labai gerime geros kavos produktus.

Bet gavimui geros kavos puodo, reik žinoti, kaip tokią išvirti. Gerose restauracijose kava turi puikų skonį dėl to, kad sumaišyta su Frank's Chicory. Restauracijoj viršius įdeda Frank's chicory į puodą, kuomet jis kava verda. Chicory suteikia kavai puikų skonį, nuostabų kvapną, tamsią spalvą ir tirštą sudėtį. Senose šalyse taip pat kava

PADARO GERESNĘ KAVĄ!
Galima nusipirkti Grosernėse ir Kavos Krautuvėse
HEINR. FRANK & SONS
FLUSHING, N. Y.

visuomet verdam su chicoryja. dėl to, kad Europos šeiminiškės žino, kad chicoryja turi savo skonį ir kvapną, kuri sujungta su kava padaro puikiausį gėrimą.

Chicoryja ne tik pagerina kavos skonį, ji taip pat pasižymi pigumu. Jūs galite nusipirkti FRANK'S CHICORYJOS bilė krautuvėse už 10c. dėžutę, kurios užtektis jums kelioms mėnesiams. Mėginkit šiandien!! Puik chicoryjos dėžutę butinai: jėk jos truputėlį į verdulį, kuomet kava verda ir jūs pastebėsit, kiek ji bus pagerinta. Jeigu jūs negalite gauti chicoryjos savo apilinkės krautuvėse, pasiūskit mums 10c. pašto žanklais (stampomis), o mes su mielu noru išsiųsim jums pavyzdinę (sample) dėžutę. Kreipkitės į
HEINR. FRANK & SONS
Flushing, N. Y.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ Linkiu Viesiems Draugams ir Kostumeriams

Dennis Bačius

COSTUM TAILOR

1978 Canalport Ave.

Garsinkitės Naujienose

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Linkime Viesiems Savo Draugams ir Kostumeriams

William Dambrauskas ir Joe Goodeon

817 W. 34th St.

KRAUSTYTOJAI IR ANGLIŲ PRISTATYTOJAI

Tel. Boulevard 9336

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKIU VIESIEMS SAVO DRAUGAMS IR KOSTUMERIAMS

WESTERN AUTO SERVICE

J. BLOZDIS ir SURNA, Savininkai

4318-20 S. Western Ave. Tel. Lafayette 1790

LINKSMŲ KALĖDŲ Linkime Viesiems Savo Draugams ir Kostumeriams

FRANK VAICKUS

BUČERNĖ IR GROSERNĖ

634 West 35th Street

Phone Boulevard 7234

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ Linkime Viesiems Savo Draugams ir remėjams-kostumeriams

WHITE SOX MOTOR SALES

610 W. 35th St.

Tel. Boulevard 8642

S. Rumchaks, Sav.

V. Rumchaks, Mgr.

A. Jankaitis, Pardavėjas

John Menzoras, Mech.

F. Bružas, pultuotojas.

LINKSMŲ KALĖDŲ Linkime Viesiems Savo Draugams ir Kostumeriams

S. VILIMOVITZ

APTEIKA

10658 So. Michigan Ave.

Phone Pullman 0652

LINKSMŲ IR SMAGIŲ KALĖDŲ Linkiu Viesiems Kostumeriams ir Draugams

FRANK MICKAS

SIUVEJAS

4146 ARCHER AVE.

Tel. LAFAYETTE 9832

Chicago, Ill.

Linkime Viesiems Savo Draugams ir Kostumeriams LINKSMŲ SV. KALĖDŲ SVENCIŲ

PROGRESS DAIRY COMPANY, Inc.

1634-36-38 N. Girard St.

Telefonas HUMBOLDT 0068

Chicago, Ill.

SALESMONAI:

Mike Bulkevičius, A. Žurawskis, K. Semaška.

LINKSMŲ SV. KALĖDŲ SVENCIŲ Linkime Viesiems Savo Draugams ir Kostumeriams

JAMES and JOHNS

AUTO REPAIR SHOP

J. Kazlauskas ir John Gedardt, Sav.

2625 W. 47th Street

Tel. Lafayette 0376

LINKSMŲ KALĖDŲ Viesiems Draugams ir Kostumeriams

A. MILLER

Persikėliau į naują vietą. Užlaikau Valgyklą ir Ruiminąguzę

4258 S. Western Ave

Tel. Virginia 1998

Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ Linkiu Viesiems Draugams ir Kostumeriams

P. Vaiciunas

GROSERNĖ IR BUČERNĖ

1800 So. Peoria St.

LINKSMŲ KALĖDŲ Linkiu Viesiems Savo Draugams ir Kostumeriams

J. GRICIUS

TAILOR, CLEANER and DYER

3408 S. Halsted St.

DIDŽIAUSIAS BANKAS VISOJ WEST NORTH SIDEJ

Direktoriai, Viršininkai ir Tarnautojai

Reiškia Viesiems Chicagos Lietuviams

Savo Geriausius Linkėjimus

LINKSMŲ KALĖDŲ IR PASEKMINGŲ NAUJŲ METŲ

The WEST SIDE TRUST

@ SAVINGS BANK

ROOSEVELT ROAD PRIE HALSTED ST.

Tas pats Senas Bankas ant to Paties Seno Kampo

LINKSMŲ KALĖDŲ Linkime Viesiems Savo Draugams ir Kostumeriams

Mid-West Dry Goods Store

J. Sandarags, Sav.

3305 S. Halsted St. Phone Yards 1311

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ Linkime Viesiems Savo Draugams ir Remėjams

Dr. J. Mockus ir Juozas Mockus

ADVOKATAS

3401 So. Halsted Street

Telefonas YARDS 3557

DEKODAMAS SAVO DRAUGAMS IR KOSTUMERIAMS

UŽ JŲ GAUSIĄ PARAMĄ SUTEIKTĄ MAN PER

Praėjusius metus, aš jiems linkiu

LINKSMŲ KALĖDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

HAYES DENTAL OFFICE

326 SO. STATE STREET

LINKIU LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ Viesiems Draugams ir Kostumeriams

A. BALCIUNAS

STRUMILO SVETAINĖ PASIRENDUOJA

DĖL VISOKIŲ PARENGIMŲ

158 E. 107th Street

Phone Commodore 1946

DEL KALĖDŲ

GINTARO KAROLIAI vertės \$4.00, už	98c
KING BRITVOS, vertės \$3.50, už	\$1.50
BIG BEN ALARM laikrodis vertės \$3.50, už	\$1.75
LAIKRODEIAI (Wrist Watch) su deimantais, vertės \$35, po	\$18.00
PORTABLE VICTROLOS, vertės \$15.00, už	\$4.50
MIDGET RADIOS, vertės \$18.00, už	\$8.99
LIAMPŲ SHADES, vertės \$3.00, už	98c
SMOKING STANDS vertės \$1.00, už	49c
B SAKSAFONAI vertės \$150.00, už	\$48.00
SMUIKOS, vertės \$15.00, po	\$4.00
ACCORDINOS ARMONIKOS po	\$19.00
SKALBIMUI MASINOS, po	\$37.00

Jos.F. Budrik, Inc.

3417-21 So. Halsted Street

Tel. BOULEVARD 8167-4705

Rusiška ir Turkiška Pirtis DOUGLAS BATHS

3514-16 W. ROOSEVELT ROAD

Art St. Louis Ave. Tel. Kedzie 8202

Vanos, lietaus ir druskos vanos.

swimming pool.

Rusiška ir turkiška pirtis moterims

seredomis iki 7 v. v.

Daktaras

Kapitonas

Pasauliniame kare

WISSIG

Specialistas iš

Rusijos

GYDO VISAS LIGAS VYRU IR MOTERŲ PER 27 METUS NEŽIURINT KAP UŽSISENĖJUSIOS IR NEIŠGYDOMOS JOS YRA Speciališkai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir pusių, užnuodijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kojų, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgyti, ateikite čia ir persitikrinkite ką jis jums gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tūkstančius ligonių. Patarimas dykai. OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 10 valandos ryto iki 1 valandos ir nuo 5-8 valandų vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 val. 4200, West 26 St. kampo Keeler Ave. Tel. Crawford 5573

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS
Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$6.00 per year in Chicago
3c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Non-Profit - class - business - Maklirant
sekmadienis, leidžia Naujienas Bon-
drevs, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telephone Roosevelt 8500.

Užsakymo Kaina
Chicagoje - paštu: \$8.00
Metams: 4.00
Pusmeti: 2.00
Trims mėnesiams: 1.50
Vienam mėnesiui: .75

Chicagoje per išsiuntimą: .3c
Savaitė: 13c
Mėnuo: 75c

Suvenytose Valstijose, m. (Chicago)
paštu:
Metams: \$7.00
Pusmeti: 3.50
Trims mėnesiams: 1.75
Vienam mėnesiui: 1.25
Vienam mėnesiui: .75

Lietuvon ir kitur užsieniuose
(Atpaiginta)
Metams: \$8.00
Pusmeti: 4.00
Trims mėnesiams: 2.50
Vienam mėnesiui: 1.50
Pirmąsias reikias gauti Money
Orderiu kartu su užsakymu.

KRIKŠČIONYBĖS ŠVENTĖ

Sulig krikščioniška tradicija, šandie sukanka lygiai 1932 metai nuo Jėzaus gimimo dienos. Bet tikrumoje tai, žinoma, nėra istorijos data. Apie Jėzaus gimimo laiką jokių tikrų davinių nėra. Pirmųjų amžių krikščionys Kalėdų šventės visai neturėjo. Ji buvo vadinama „pagonių“ šventė.

„Pagonas“ lotynų kalboje (paganus) reiškė kaimietis. Senovės Romos imperijoje dar ilgą laiką tarpe sodiečių buvo pasilikęs tikėjimas į gamtos dievus, kuomet imperijos centre ir kituose didmiesčiuose jau buvo įsigalėjusi krikščionybė. Taigi ir gamtos jėgų garbinimas, kaip priešingas prasiplatinusiai miestuose krikščionybei, buvo pramintas „pagonių“ (kaimiečių) tikėjimu.

Bet kad ir į kaimiečius Romos ponai žiūrėjo su panieka, jie visgi buvo priversti padaryti kompromisą su jų įsitikinimais. Kaimiečių įsivaizdavimas, kad kiekviena gamtos jėga (saulė, griausmas, lietus ir t. t.) tai — kokia nors dievybė, pakeitė ir krikščionių įsitikinimus. Po „pagonių“ įtaka krikščionys atsižadėjo savo tikėjimo į „Vieną Dievą“ ir palengva, vieną po kito, priėmė į savo tikybą visą eilę „pagoniškų“ gerų ir pikty dievų. Priėmė taip pat ir daugelį „pagoniškų“ švenčių.

Kalėdos nuo senų laikų buvo paminėjimas tos atmainos gamtoje, kada pradeda eiti ilgn dienos. Šią gamtos reiškinį žmonės įsivaizduodavo, kaip šviesos pergalę ant tamsos arba kaip naujo, jauno „saulės dievo“ gimimą. Taigi šią šventę krikščionys perėmė iš „pagonių“, pavadindami ją Kristaus gimimo diena.

Krikščionybė, kaip minėjome, pradžioje buvo miestiečių religija — panaši į šių dienų komunizmą. Ji ėmė platintis pirmiausia tarpe biednuomenės žydų žemėje; paskui, kai Romos despotai sugriovė Jeruzolimą ir daugelis žydų buvo priversti emigruoti į kitas šalis, tai krikščionių idėjos kartu su tais emigrantais praplito įvairiose Romos valstybės dalyse, ypač didmiesčiuose.

Jomis susiinteresavo pirmiausia miestų „proletariat“ (beturčiai), kurie tais laikais buvo skriaudžiami ir išnaudojami dar labiau, negu šandie. Kur tik buvo didesnis beturčių skaičius, tenai ėmė atsirasti „krikščionių“ grupės. Jų nariai skelbė panieką turtuoliams ir turtams. Jie tikėjo į „išganytoją“ (graikiškai „christos“), kuris prisikels iš numirusių ir ateis biednuomenę išvaduoti, pasmerkdamas į amžiną pragarą jos išnaudotojus.

Pirmieji krikščionys tikėjo į bendrą nuosavybę, bet jie neskyrė tarpe tos nuosavybės, kurią žmogus vartoja patis sau, ir tos, kuri yra pelno įrankis. Jie buvo ne kapitalo priešai, bet turto priešai. Tuo jie skiriasi nuo šių dienų socialistų.

Krikščionys reikalavo ne pakeisti ekonominę sistemą, bet tik kad tie, kurie turi per daug, dalintųsi savo turto su beturčiais. Jų nusistatymas buvo, kad visi žmonės bendrai suvartotų tą, kas yra pagaminama: bendruose namuose gyventų, valgytų prie vieno stalo, dalintųsi kits su kitu rubais ir kitais daiktais. Bet kaip sutvarkyti gamybą (darbą), jiems nerupėjo. Į darbą jie žiūrėjo, kaip į „Dievo bausmę“, kuri žmogui buvo uždėta už Adomo ir Jėvos nusikaltimą. Krikščionių idealas buvo gyventi taip, kaip „paukščiai padangėse, kurie nesėja ir nepiauja, o sotys esti.“

Šis iš žydų žemės pasklidęs beturčių mokslas pradžioje buvo nuąsdinęs Romos valdovus. Kaip visi despotai, taip ir Romos imperatoriai negalėjo pakeisti to, kad žmonės į ką nors tikėtų, ant ko nėra uždėtas valdžios, štempelis. Todėl valdžia ėmė krikščionis persekioti ir žiauriai bausiti. Bet einant pilietiniems karams Romos imperijoje, kuomet įvairius pretendentai į imperatoriaus sostą kovodavo prieš kits kitą, vienas gudrus generolas, vardu Konstantinas, sugalvojo panaudoti krikščionis savo politikai.

Jisai prižadėjo duoti jiems teises, jeigu jie padės jam nugalėti jo oponentus. Ir su krikščionių pagalba Konstantinas laimėjo. Patapęs imperatorium, jisai, 4-ame šimtmeityje, paskelbė krikščionybę valstybine religija. Paskui tasai imperatorius nusprendė, kuri iš įvairių krikščionių srovių, kurios tuomet plaudavosi

tarp savęs ne mažiau, kaip įvairios komunistų srovės šandie, turi vadovauti. Sušaukęs į Nikėjos miestą visuotiną krikščionių kongresą, jisai padiktavo jiems oficialią „Credo“, o nesutinkančius su tuo tikybės pareiškimu, apšaukė „heretikais“ ir uždraudė jiems savo idėjas skelbti.

Nors imperatorius Konstantinas niekuomet nebuvo krikščionis, ir numirė, krikščionybės nepriėmęs, bet jisai gavo iš krikščionių titulą „Didžiojo“.

Ši, pagono imperatoriaus užgirta, krikščionybė ir užkariavo, laikui bėgant, visą Europą, žymias dalis Azijos ir Afrikos, ir vėliau Ameriką. Iš beturčių religijos ji laipsniškai pavirto karalių ir ponų religija. Tose šalyse, kur krikščionybė įgijo didžiausią galią, beturčiai susilaukė ne išganymo, bet didžiausios priespaudos ir vargo.

Beturčiams krikščionybė paliko tik viltį „geresnio gyvenimo“ — po mirties.

Šiomet bus liudnos Kalėdos milijonams biednų žmonių krikščioniškame pasaulyje. Bet tarpe tų milijonų jau yra didelė dalis tokių, kurie supranta, kad vardan „artimo meilės“ jiems niekas nepagelbės. Jie reikalauja ne mielaširdystės, bet teisės dirbti ir pelnyti sau gyvenimą.

Šis naujas supratimas, vis labiau ir labiau besiplatinas tarpe darbo žmonių, yra dabartinės gdynės viltis. Ne viršgamtiska jėga, bet darbo žmonių susiorganizavimas ir kova atves žmoniją į geresnę ateitį!

Apžvalga

„KRAŠTO IŠGELBEJIMAS“

„Draugas“ dar vis bando pateisinti gruodžio 17-tos perversmą Lietuvoje. Jisai pripažįsta, kad perversmas buvo neteisėtas, bet sako:

„Bet geriau toks žygis, negu valstybės praradimas.“

Jau šešeri metai praėjo nuo to „pučo“, bet iki šiol dar niekas neįrodė, kad Lietuvos valstybei graso tuo laiku pražūtis, ir „Draugas“ nepadaudavo nė vieno fakto tai „valstybės pražuvimo“ teorijai paremti. Nes juk nėra faktai šitoki jo pareiškimai:

„Jis (Slezevičiaus kabinetas) davė valią visiems priešvalstybiniais gaivalams, kad pradėjo varžyti valstybiniai nusiteikusių žmonių veikimą. Padėtis pasidarė nepakenčiama.“

Čia yra tuščios frazės, o ne faktai. Tie Marijonų organo vadinami „priešvalstybiniai elementai“ tai — komunistai. Ką gi komunistai tokio baisaus darė? Jie kėlė triukšmą: darė demonstracijas, rėkavo, koliojosi; staugė kitų partijų viėsuose mitinguose, stengdamiesi juos suardyti; vienoje savo demonstracijoje jie numušė kepus kėliams pašaliniams žmonėms ir apstumdė vieną nieku nenusiidėjusį seną karininką.

Tai buvo, be abejonės, chuliganiški elgesiai, kurie ramius gyventojus erzino ir provokavo. Bet yra valkiška pasaka, kad tokiu savo chuliganišku skandaliniu komunistų statė į pavojų valstybę. Gatvėje keliantiems triukšmą chuliganams numalšinti reikia pasisaukti policiją, o ne daryti valstybės perversmą!

Tačiau yra faktas, kad nei krikščionims demokratams, nei kitiems „valstybiniai nusiteikusiems“ gaivalams nerupėjo triukšmo pašalinimas. Jie patys kėlė triukšmą arba leido triukšmadariams siausti. Pirmutiniai komunistų ekscesai Kauno gatvėse įvyko, dar tebesant krik-demams valdžioje. Kuomet seimas, kuris buvo išrinktas pavasarį 1926 metų, susirinko ir priėmė amnestijos įstatymą, klerikalų ministeriai dar nebuvo pasitraukę iš savo vietų. Taigi už tvarką Kauno gatvėse atsakė jie, o ne Slezevičius. Klerikalų valdžia tyčia leido komunistams skandalinti, kad parodyti, jogei amnestijos davimas esąs „pavojaingas“.

Komunistai buvo taip dumni, kad jie davėsi klerikalams ant šios meškerės pagauti, ir kai tik seimas suteikė laisvę poli-

zevičių už valios davimą triukšmadariams.

„Komunistų samokslas“

Tačiau yra melas ir sąmoningas žmonių apgaudinėjimas sakyti, kad dėl keleto triukšmingų demonstracijų ir susistumdymų gatvėse Lietuvos valstybė buvo atsidurus tokiam „pavojuje“, jogei reikėtų ją gelbėti nuo „pražūties“. Patys „pučinkai“ žinojo, kad tokiu kudiškiu argumentu jie pastatys save ir Lietuvą ant juoko. Todėl jie sugalvojo kitą humbugą savo pikto darbo pateisinimui. Jie paskelbė, kad esąs susektas milžiniškas komunistų samokslas prieš valstybę: komunistai jau padarę „planą“ pasigrobtį ir savo rankas valdžia, pagaminę „sarašą“ visuomenės veikėjų, kurie turėtų būti „išskirti“, ir susitarę su Maskva, kad sukilimo momentu jiems ateitų į pagalbą raudonoji armija.

Kuomet gruodžio 17-tos naktį „pučinkai“ vadai su savo buriais apstojo valdžios įstai-gas, tai jie irgi paleido gaudą, jogei jie eina „gelbėti“ valdžią nuo „komunistų sukilimo“.

Bet jokio komunistų sąmokslas, žinoma, nebuvo. Sukilimo „planas“, kurį perversmininkai žadėjo paskelbti, niekuomet nebuvo paskelbtas. Vardai tų veikėjų, kuriuos jie sakėsi išgelbėję nuo „paskerdimo“, niekuomet nebuvo paduoti nei spaudai, nei seimui.

Yra gryniasias absurdas ir pati mintis, kad Lietuvos komunistai galėję su bolševikiškos raudonosios armijos pagalba pasigrobtį valdžią. 1926 metais komunistų judėjimas Lietuvoje buvo pasiekęs žemiausio laipsnio. Trejuose seimo rinkimuose, kuriuose komunistai dalyvavo, jų balsai kiekvieną kartą smuko vis labiau: žemyn: renkant pirmąjį seimą jie dar buvo gavę 64,000 balsų, renkant antrąjį seimą — jau tik apie 32,000, o trečiąjį — tik apie 17,000. Profesinės darbininkų sąjungos, kurias 1919 metais komunistai kontroliavo, buvo seniai pakrikusios, ir 1926 metais, kada jos buvo vėl atgaivintos, joms vadovavo socialdemokratai. Laisvesnėse sąlygose būtų ir paskutiniai komunistų pritarėjai nuo jų atsitemę.

O kalbėti apie Rusijos armiją, kuri būtų atėjusi į pagalbą komunistų sąmokslininkams Lietuvoje, yra nesusensas, kadangi Lietuvos siena visai nesusisiekla su Rusija.

Kodėl „pučinkams“ pasisekė Marijonų organas tvirtina, kad jeigu smetonininkų ir klerikalų remiami Lietuvos armijos karininkai padarė perversmą nakties metu, tai „galėjo“ tokiu pat būdu į padaryti ir kas nors kitas. Tai yra taip pat nieku neparemtas tvirtinimas.

Toki „pučą“, koks įvyko gruodžio 17-ą, galėjo padaryti tik tie, kurie sėdėjo armijos viršūnėse. Tai buvo vidaus išdavikų darbas. Jie pasinaudojo tuo, kad jiems buvo patikėtos krašto gynimo jėgos. Lietuvos armijos generolas ir generalinio štabo karininkas buvo paskyrusios pirmesnės valdžios: pirmosios respublikos dienose Smetona, o paskui klerikalai. Slezevičiaus kabinetas neturėjo progos perorganizuoti armiją, pastatant į atsakomingas vietas savo žmones. Jis, pagaliau, neturėjo pamato manyti, kad karininkai, davę priesaiką prezidentui Grigaičiui, ir pasizadėję ginti valstybės konstituciją, pasielgs kaip banditai. Ateityje Lietuvos žmonės žinos, ko yra vertas karininko garbės žodis ir priesaika.

Tokiu būdu, kokių gruodžio perversmininkai atliko savo neįtemptą darbą Kaune, galėtų nuversti valdžią be kurios šalies

generolai. Juk respublikų prezidentai ir ministrai gyvena ne kokiose nors tvirtovėse, apstatytose ginkluotomis sargybmis; nakties metu, kada jie miega, įsiveržti į jų namus ir atstacius revolverį, juos sdimti, yra lengva. Bet jeigu tokį banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos amžinai pasmerktų. O tuo tarpu Lietuvos „krikščionys“ iškėlė juos į padanges, kaip „didvyrius“, „tautos gelbėtojus“, ir klerikalai laikraščiai nesistaramatija da ir šandie juos girti. Gerą banditišką žygį atliktų Amerikos, Francijos ar kitos kurtios civilizuotos šalies generolai, tai žmonės juos

Girskio Peilis Sukelia Sujudimą Teisme

**Pirmu liudininku pašauktas skerdyklų
sargas Emery Albert**

**Girskį gynė adv. F. J. Ferlic, valstiją atstovavo
prokurorai Ross Lee Laird**

(Tęsa iš 1-mo pusl.)

**Elektros kėdė mirgėjo prieš
akis**

Bet žvilgtelėjus į advokatą ir valstijos prokurorą, kurie šaltai prieš teisėją argumentavo, vienas reikalaudamas didelės baudmės, kitas, žaizdamas į teisėjo jausmus, kontrastas tarp tų dviejų pusių buvo labai ryškus. Vienoje pusėje Antanas Girskis, kuriame greičiausiai prieš akis mirgėjo žiaurioji elektros kėdė, ir giminės ir draugai, kurie irgi jau tū panašią baimę, o kitoje pusėje advokatas ir prokuroras, atliekanti tik kasdieninį darbą, savo pareigą.

Girskį gynė adv. Ferlic

O tarp tų dviejų pusių teisėjas, ramiai besiklausęs liudininkų, argumentavimų, juos sverias ir pamažu cinas priuosprendžio, kuris gali nukreipti vienon ar kiton pusėn visą prasikaltusio gyvenimą. Po trumpų įžanginių Girskio advokato F. J. Ferlic'o ir valstijos prok. Ross Lee Laird pareiškimų, kuriuose nušvietė bylos pamatą, Girskio prisipažinimą "kalto", prisiegdino liudininkus ir atliko visus kitus reikalingus formalumus, pirmu liudininku pašauktas Emery Albert, 2118 Freeman St., Illinois Packing Company sargas. Jis liudijo prokuratoros pusei.

Pirmas prokuratoros liudininkas—E. Albert

Prokurtoros kvočiamas, Emery Albert nurodė, kad Girskis paprastai pradėdavo dirbti apie 9-tą valandą vakare. Visuomet dirbdavo "cooleryje" — šaldytuve. Tragedijos dieną, spalio 27 d., pirmu kartu jį pamatė ofise, kuomet Walkerį nudurė. Negalėjo pasakyti ar jis buvo girtas, ar normaliam padėjime, bet pakartojo Walkerio paskutinius žodžius, kad, girdi, Girskis buvęs girtas, ir todėl jis, furmonas, atleides jį iš darbo.

Girskis neturėjęs laiko piktadarystę apgalvoti

Girskis gynėjas Ferlic Albertą neilgai kamantinėjo. Patyrė iš jo, kad Girskis atbėgo į ofisą tik minutę po to, kai Walkeris jam pranešė, jog yra atleidžiamas iš darbo. Tas parodė, kad Girskis neturėjo laiko "apgalvoti" piktadarystę ir tik laikinai išėjęs iš proto, ją padarė.

Teisme kilo sujudimas, kuomet prokuroras Laird ištraukė iš makšties peilį, kuriuo Girskis Walkerį nudurė.

Teisme peilis, kuriuo Girskis nudurė Walkerį. Rodydamas jį Albertui paklausė ar tai tas peilis, su kuriuo Girskis atėmė Walkeriui gyvybę?

Pats liudininkas, išsigandusiomis akimis žvilgtelėjęs į jį, galvos linkerėjimu pripažino, kad tai tas. Peilis apie pėdos ilgumo, su pajuodusia medine rankena, bet blizgančiomis ašmenimis, darė labai neįaukų įspūdį.

Peilis neįaukų nesiskyrė nuo kitų peilių, bet faktas, kad su juimi buvo surištas žmogaus nužudymas, vertė kiekvieną nusipurtyti ir atitraukti nuo jo smalsias akis.

Girskis pašauktas liudyti.

Sargui Emery Albertui pašauktus nuo liudininkų kėdės, liudyti pašaukta p. Alice

Adams-Adomaitienė, o po jos, pats kaltinamasis Antanas Girskis. Svyruodamas priešo prie kėdės, kurį laiką lyg susinervavęs ir nežinodamas ką daryti pastovėjo ir po to sunkiai atsisėdo. Pirmiausiai Girskį pradėjo kvesti advokatas F. J. Ferlic, jo gynėjas. (bus daugiau)

Keturi automobiliai iš Roseland į "N." vaikų parę

**Automobilius parupino naujie-
niečiai pp. Pučkorius, Vitkus
ir Veidmanas**

Roselando apylinkės lietuvių vaikai žada "urmu" atvažiuoti į "Naujienu" Kalėdinę teatrinę parę, kuri įvyks šiandien "Roseland" ir "Mildos" teatruose.

Kelios dešimtys vaikų atvažiuos keturiomis dideliais automobiliais, kuriuos parupino geri "naujieniečiai" pp. Pučkorius, Veidmanas, Vitkus ir dar vienas asmuo, kurio pavardę laikinai bus užlaikyta paslaptįje.

Iš šios tolimos lietuvių kolonijos "jaunieji" pasiryžę nepraleisti, šios nepaprastos progos ir todėl žut but atsilankys į abu teatrus.

J. Burda socialistų nominuotas į 9-to wardo aldermonus

**Nominuotas užvakar įvykusia-
me 9-to wardo socialistų orga-
nizacijos susirinkime**

Roselando, devinto wardo, socialistų partijos organizacija nominavo architektą Joseph Burdą kandidatą į to wardo aldermonus.

Partijos organizacijos susirinkimas įvyko užvakar vakare, 11106 South Michigan Ave. Jame dalyvavo didelis skaičius organizacijos narių, daug lietuvių ir susirinkimas pasižymėjo entuziastišku upu ir pasiryžimu atsiekti laimėjimą sekančiuose rinkimuose.

Johnson rekomendavo Burdą

Buvęs wardo aldermonas socialistas Johnson rekomendavo nuo savęs nominuoti architektą Burdą, nes jis yra pasižymėjęs, kaip geras socialistas, išauklėtas gryoje socializmo atmosferoje. Jo tėvai irgi buvo žinomi, kaip socialistai ir jų įtaka jame pasiliko.

Joseph Burda, 34 metų vyras, yra pasižymėjęs praeities darbais savo profesijoje ir visuomeniniame gyvenime ir vietiniai socialistai tiki, kad jis atneš jiems laimėjimą.

Lietuvė mergaitė pa- leido anglies gabalą į savo motiną

**Policija kaltina Oną Jacobs-Jo-
kubauskas 54 metų motinos
sužeidimu.**

Kelias dienas atgal dėl nežinomų priežasčių tarp Onos Jacobs, 3443 S. Morgan St., ir jos motinos taipgi Onos Jacobs, 54 metų, kilo ginčas, kuris pasibaigė motinos veido sužalojimu.

Policija nužiūri, kad įvykusi jaunoji Ona Jacobs, vyresniosios Onos duktė, paleido į savo motiną anglies gabalą ir ją sužeidė.

Dėkoja Chicago L. Motery Kl'ubui už Kalėdų "prezentą"

**Jurgis ir Kristina Šarkaičiai iš-
reiškia dėkingumą labdarystės
darbais pasižymėjusiai orga-
nizacijai**

Chicago Lietuvių Moterų Kl'ubas yra pasižymėjęs darbais labdarystės srityje. Kiekvienais metais surengia eilę parengimų, kurių pelnas eina kurio, maisto ir rūbų parupinimui neturintiems ir likimo nukariautiems lietuviams.

Ypatingai kl'ubo narės dėjo didelės pastangos sušelpiti vargšius Kalėdoms ir tuo tikslu nesenai surengė bazarą, iš kurio liko keli šimtai dolerių pelno. Tie pinigai nuėjo parupinimui įvairių reikmenų, kad užtikrinti bent kiek linksmesnės Kalėdas, tiems, kuriems badas ir šaltis žiuri į akis.

Prašo įdėti padėkos laiškelį

Nuskriaustų ir bedarbių lietuvių yra labai daug ir kl'ubas kiek pajėgdamas stengiasi jėi ne visus, tai bent didesnę dalį jų pasiekti. Viena tokia šeima yra Jurgis ir Kristina Šarkaičiai, kurie dabar yra neturintys.

Jie gavo nuo Chicago Lietuvių Moterų Kl'ubo Kalėdinę dovaną — pašalpą, už kurią dėkoja ir priisiuntė "Naujienu" sekančio turinio laiškelį, prašo jį patalpinti dienraštyje: "Tariam širdingą ačiū p. Petronėlei Strikolis ir drauge ir Chicago Lietuvių Moterų Kl'ubui už suteiktą mums Kalėdų prezentą."

Pasirašo, "Jurgis ir Kristina Šarkaičiai."

Trys lietuvės sužeis- tos troko-gatveka- rio nelaimėje

**Trokas jas suvažinėjo susidu-
ręs su gatvekarium prie 35-tos
ir Union.**

Dvi lietuvės ir viena maža mergaitė šiomis dienomis buvo troko suvažinėtos prie 35 ir Union gatvių kampo. Trokas į moteriškes įvažiavo, kuomet susidūrė su gatvekarium ir šoferis nebegalėjo jo suvaldyti. Nelaimė įvyko apie 6-tą valandą vakare. Moteriškės, Ona Nasys, 3121 S. Morgan St., ir Ona Krakaitis, 3341 Auburn Ave., kartu su septynių metų mergaite M. Krakaitis, ėjo skersai 35-tos ir Union gatvių kampo.

Tuo tarpu atvažiavo didžiulis "Federal" trokas ir netikė-

tai susidūrė su gatvekarium No. 5130. Susidūrimas buvo tiek smarkus, kad trokas lėkė į šalį ir kildė dvi moteriškes ir mažą mergaitę.

Automobilis nulaužė koją

Visos buvo sunkiai sužeistos. Pirmą pagalbą joms suteikė Dr. Naikelis.

Užvakar automobilio suvažinėtas, nukentėjo lietuvė G. Blaskale, 4343 S. Talman Ave. Jis buvo prie 49-tos ir Western gatvių kampo kuomet nelaimė įvyko. Nulaužė jam koją ir gerokai sužalojo veidą. G. Blaskale buvo nugabentas į South-town ligoninę.

Tautiškoje kapinėse vakar palaidotas Jonas Buchinskas

**Kalbos ir velionio draugų ma-
sonų apeigos sužadino di-
džiulę palydovų minią.**

Vakar, apie trečią valandą po pietų, velionis Jonas Buchinskas išlydėtas iš J. F. Radžiaus koplyčios, 3233 South Halsted Street, į Tautiškas Lietuvių Kapines. Jis mirė antradienį rytą, German Evangelical Deaconess Hospital.

Prieš išlydint velionį, Dr. A. Žymontas ir S. Valančius pasakė atsisveikinimo kalbas, kurios buvo jaudinančios ir puikiai pritaikintos liudnam įvykiui.

Po kalbų, nariai masonų organizacijos, prie kurios per eilę metų priklausė ir velionis, išpildė atsisveikinimo apeigas. Grabnešiai irgi buvo iš masonų organizacijos.

Velionį Buchinską į kapus lydėjo didžiulė minia giminių ir draugų ir sudarė bent šimto automobilių procesiją.

Kapuose kalbų nebuvo, tik masonų organizacijos atstovai antru kartu atsisveikino su kolega trumpomis kalbomis ir sugiedodami kelias atsisveikinimo giesmes. Jų "paskutinis sudėvis" Jonui Buchinskui buvo labai įspūdingas, graudus ir visų palydovų akyse tuo laiku sužibėjo tikros liudėsio ir skausmo ašaros.

Velionio karstą puošė daugybė gyvųjų gėlių vainikų, nuo visų artimųjų, kurių tarpe jis buvo branginamas, gerbiamas ir kur jo atmintis gyvens ilgus metus. — A. J. S.

MURINE
For
YOUR EYES
Night and Morning to keep them Clean, Clear and Healthy
Write for Free "Eye Care" or "Eye Beauty" Book
Murine Co., Dept. H. S. 9, 9 Ohio St., Chicago

Radio programas nedėlioje

Ryt dieną Budriko korporacija rengia gražių dainų ir muzikos lietuvių radio programą iš stoties WCFL nuo 1 iki 2 val. po pietų, kuriame dalyvaus ponia Anelė Zabukienė, soprano; Stasys Rimkus, baritonas; tris ir kvartetą su kalėdinėmis giesmėmis.

Taipgi Budriko radio orkestras gros gražius ir naujus muzikos kurinius. Nepraleiskite šio Kalėdinio radio programos.—S.

MOKINAME

Anglų Kalbos Aritmetikos
Lietuvių Kalbos Knygvedystės
Lotynų Kalbos Stenografijos
Laiškų Rašymo Pilietystės
Mašinėlės Rašyti Gramatikos
Prekybos Teisės Retorikos
Abelso Istorijos Etimologijos

MOKSLO LAIKAS:
Nuo 9 iki 12 ryto iki 3 po pietų, nuo 7 iki 9 vakaro.

**Amerikos Lietuvių
Mokykla**
3106 E. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

KALĖDŲ Programas

Per Radio W. C. F. L.
970 kilocycles

**Nedėlioje, gruod. 25,
1932**

Lygiai nuo 8:30 iki 9. v. ryto Programas bus įvairus ir įdomus, susidės iš gražių giesmių ir kalbos. Kalbės S. BENECKAS temoje: "DIDŽIAUSIA KALĖDŲ DOVANA" ir bus įdomus persergėjimas lietuviams.

Neužmirkite laiku atsukti savo priimtuvus.

STEKAI - CHOPS - RAVIOLI

SPAGHETTI

BIZNIERIAMS LUNCJUS

APPLY ILL'S RILL

B. W. KORSAK, Sav.

1516-18 WEST GRAND AVE.

Arti Ashland

GERIAUSIA KALĖDŲ DOVANA VAIKAMS

Nufotografuojų jus namuose prie eglaitės už dolerį. Patefonuokite

ENGLEWOOD 5840

P. CONRAD

FOTOGRAFAS

730 W. 62nd St.

SUSTOKIT IR PIRKITE KALĖDOMS DOVANAS

Bernard Petka's

Vyrų Aprėdai Krautuvi

4171 Archer Ave.

Mes Mokame Cash

\$80 už \$100.

5% LIETUVOS LAISVĖS BONUS

L. KAUFMAN & CO.

134 N. LaSalle St. priešais City Hall

Kambarys 610

PRANESIMAS

Šiuomi pranešame, kad J. Kemešis nėra Naujienu Bendrovės įgaliotas agentas ir neturi jokios teisės priiminėti pinigų ir abelnei daryti kokį nors biznį Naujienu vardu.

Jeigu viršminėtas asmuo pas ką nors atskreiptų mūsų vardu, busime dėkingi, jeigu mums apie tai pranešite.
Naujienu Administracija.

KALĖDOS ARTI — Ką Pirksti Prezenta?

"Aušros" Knygynė, iki Kalėdų — knygos ir gintarai už pusę kainos

"ORAKULAS"

Čia galima gauti garsiąją knygą "Orakulas", kurioje yra pilna stovyta Saliamono, visos planetos po kurioms esate gimę, Alberto didžiojo tobulia, dvi-liką daugus ženklių po kuriais gimiai ir mirsi, kiekvieno mėnulio laimingos ir nelaimingos dienos, brūkinių ant jūsų rankų ir jų reikšmė. Knyga paveikuota, 400 puslapių. Kaina \$3.00, iki Kalėdų tikiai \$1.50.

"ZINYNAS"

Čia galima gauti kitą svarbią knygą — "Zinynas" — joje rasite žinias iš mitologijos, istorijos, astronomijos, aritmetikos, medicinos, geografijos ir kitų mokslų šakų. Didžiausias rinkinys patarimų gospadinėms, amatininkams, sergantiesiems ir sveikiems. Vienintelė žinių knyga lietuvių kalboje. Pust. 400, kaina \$2.50 iki Kalėdų už \$1.25.

Šimtus kitų knygų iki Kalėdų parduodama už pusę kainos. Laukiam Jūsų atsilankymo. Knygynas atdaras iki 5 val. vakaro, subatoms iki 8 val. vakaro, nedėdieniais nuo 9 iki 12 val. dienos.

"Aušros" Knygynas

3653 So. Halsted St., Chicago, Ill.

**Skelbimai Naujienuose
duoda naudą delto,
kad pačios Naujienuos
yra naudingos.**

CLASSIFIED ADS.

Financial

Finansai-Paskolos

GERIAUSIAS CASH KAINAS UŽ MORGICIUS. Bondus ir Certifikatus of Deposit. 134 N. LaSalle, kamb. 316. Atidara vakarais.

Poultry

Naminiai Paukščiai

AUGINKITE VISTUKUS. Katalogas Dykai. Maslonų kiaušinių mėnys. \$1.65. Scratch. \$1.10. Cash kainos be pristatymo. Tel. Hemlock 9845. Albert Angel Jr. Co., 5832 S. Western Ave.

Furnished Rooms

RENDAI kambarys vaikiniui, galima ir virtuvę varuoti, arti karų linijos, pigi randa. 819 W. 34th Pl.

Personal

Asmenų Ieško

PAIEŠKAU apsidėmimui merginos arba našlės be vaikų iki 40 metų amžiaus. Aš esu to paties amžiaus. Tik padoris ir geros teatsiūkai, rokiu kurios mano šeiminišką gyvenimą vesti. Rašykite

Knygynas.

Box 69

3210 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Malonu girdėti, kad Tamsta jau pardavėte savo biznį, kurį buvote paskelbę NAUJIENOSE. Aš tuojaus užrašysiu Tamstos kitą skelbimą. Dabar smulkiųjų skelbimų kainos yra gana nupigintos, ir Tamsta užmokėsite už šį skelbimą daug mažiau. Jeigu dėsitate jį kelėtą dieną, tai duosime dar ir nuolaidą.

—Ačiū už komplimentus — pasakykite savo pažistamiems apie geras pasekmes gautas iš skelbimo ir, neužmirškite, kad NAUJIENŲ

Telefonas yra

ROOSEVELT 8500

Skelbimus priimame nuo pat ryto iki 8 valandų vakaro.

CLASSIFIED ADS.

Help Wanted—Female

Darbininkų Reikia

REIKALINGA senyva moteris nuo 40 iki 50 metų, kuri galėtų gerai pagaminti valgių ir prižiūrėti 5 metų vaiką. Turi mokėti angliškai atsakyti telefoną. Turi turėti liudytojus. 10201 So. Peoria. Tel. Cedarcrest 3913.

Business Service

Biznio Patarnavimas

VAŽIUOKITE BUSU—NES PIGIAU

St. Louis \$2.00

Kansas City \$5.00

Detroit \$2.50

Los Angeles \$20.00

New York \$8.00

Philadelphia \$8.00

Washington, D. C. \$8.00

ORANGE BUS LINES

209 North Clark St.

Tel. Dearborn 9765, Chicago

—O—

NAMŲ SAVININKŲ ATYDAI

Mūsų biuras suteikia patarimus namų savininkams reikale nusipiratum su randauninkais. Per ateinančius 60 dienų, t. y. iki gruodžio 31 dienos, 1932 metų. Metinė narystės mokeskis

DYKAL Expertų patarimas visose namų savininkų ir randauninkų reikalais suteikiame dykai. Mēs neturime skyrių.

Atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 8 val. vak.

Šventadieniais nuo 9 ryto iki piet.

Išymus namai originalio ir vienintelio namų savininkų biuro Chicagoje.

LANDLORDS BUREAU OF CHICAGO

Inkorporuotas

1642 West Division St.

Tel. Armitage 2951-2952

Mēs esame jau šio adresu viri 40 metų

—O—

STOGDENGYSTĖ

Bile 2 arba 3 flatų namų stogą pataisome ir perdekoruojame už \$40.

Cash. Darba pilnai garantuojame.

CONSUMER'S ROOFING WORKS

4348 - 50 W. Harrison St.

Kedzie 8463

Naktinis Telefonas Columbus 7741

Business Chances

Pardavimų Biznis

PARDAVIMUI minkštų gėrimų užėiga, biznis išdirbtas gerai, pardavimo priežastis, turis du biznius.

6818 So. Ashland Ave.

PARDAVIMUI saldinių, cigarų ir cigarečių krautuvi lietuvių apgyventojų kolonijoje, 2451 W. 69th St. Tel. Prospect 10070.

MAINYSIU namą ant krautuvi, grosernės. Namas yra gražioje aplinkoje, neperdidelis, 3362 So. Halsted St.

PARDAVIMUI grosernė ir delicatessen. Turis dvi krautuves, vieną priverstas p

Al. Margeris

Kalėdų Dovana

Tokia šykšti saulė! Vos kelė spindulių tejspraudžia pro Mantigailų langą. O taip labai čia jų reikia.

Mantigailų Povyliukas jau kelintas mėnesis kaip serga. Visas susopėjęs, net ir pasijudinti vaikėlis bijo. Sėdi ir sėdi vietoje, kaip perekšlė ant kiaušinių. Tik neramus, piktas; nei miega, nei valgo kaip reikia. Naktį labai prakaituoja. Ryto metą jo paduška kaip iš vandens ištraukta, taip labai prakaituoja jo galvutė. Ir raumenys jo minkšti bei silpni. Jau turėtų vaikščioti, bet dar ir atsistoti nepajėgia. Kojukės kreivos, blauzdiškai išlenkti, nelyginant bakos šulai. Keista jo ir krutinukė, — išsikūsi, tarytumei, kad krutinkaulio vietoje būtų koks paukščių ožekaulis įkištas. O krutinkaulio pakraščiais, kur įsijungia šonikauliai, tarsi pupelių prisodinta. Kai žiuri, tai taip ir atrodo, lyg po jo oda ražančius kabotų. Nepaprasta ir jo galvutė. Maumoniai neušipildę, atrodo keturkampė, — ot, tiesiog **caput quadratum**. Visas menkutis ir silpnutis, išsikūsi, kaip kokio storpilvio mėsininko.

Gydytojas sakė, kad Povyliukas rachitu sergas. Tai, girdi, „anglų liga“, kuri pareina nuo prasto maisto, tvankaus oro, o labiausiai, sako, tai nuo stokos saulės spindulių.

Bet kad ir kitūs saulė, oras ir maistas čia skriaudžia, ne tikta vieną Povyliuką.

Štai Povyliuko vyriausia sėselė — Julė, 21 metų mergaitė, jau trečias mėnuo kai iš lovos nebesikelia. Gauda ji orą ir kiekvieną čia patekusį saulės spindulį. Tik maža kiek jų bepagauna. Ne daug čia jų ir tėra. Antra, ji ir jėgų jau nebeturi. Vos tik vienu plaučiu bekvėpuoja, — ir tai labai prastu. O antras jau visai baigiamas džiūvos naikinti. Kur buta plaučio, dabar tik didelė skylė ir koks kausas puli...

O Julytė vis dar tarsi pasveikianti. Net ir nusišypsoti bando — savo gydytojui. Bet... kaip skaudžiai mirties replių sužnybtą jos šypsena! Vos nevos beužsimiega jos blyškių lupų kertelėse šypsnio bumburėlis, prasiskleidžia šiek tiek lupose, veide ir išnyksta, net akių nepasiekęs. O jeigu ir pasiektų, — kas iš to? Jos akys jau seniai mirtis su visais savo šiurpulingais ženklais įsigyveno ir nebemano iš čia trauktis...

Julytė, gal but, nujaucia — Mirtį — Kaip ir visi gyvi daiktai. Bet vis dėlto ji tikisi gyventi.

Tokia, mat, jau gyvo daikto viltis — Įprastas, veikiausiai, įgimtas noras save sužiniai apgaudinėti!

Tik gydytojo jos šypsena jau nebeapgaudinėja daugiau. Jis atvirai pasakė jos motinai, kad Julytė jau nebe ilgai gyvensianti...

Jos siaurutėlė, menkutėlė ir blyški, kaip mėnulio spindulėlis, šypsena jau ir negydytoją įtikinti gali, kad ji mirties nuagalėta.

Tik mirtis nesiskubina. Patinka, matyti, jai žaisti su jaunuoliškais Julytės viltimis...

O Julytė taip labai nori, kad jos akys gyvu širdies šypseniu pražydytų! Kiek galėdama sten-

giasi jas ašaromis gausiai suvilgyti, kaip giedri naktis suvilgo laukų gėles sidabrine rasa. Tik dėl to ji ir išspaudžia iš savo akių didelius, tarytum mėnulis pilnatyje, ašarų lašus ir raicėja juos giltinės nubučiūtais savo veidais, lupomis...

O gal ji gyvenimo galisi? Ką? Juk ar vertėtų? Jis nieko jai nedavė, — tik mirtį nešančiais džiūvos bacilais užpuodė! Antra, juk mano jina! pasveiksianti ir ilgai gyvenianti...

Koks menkas ir naivus tėra žmogus šioje begalinėje erdvėje tarp nesuskaitomos daugybės savo neprietelių!

Bet vis tiek jis dideliu dėdasi.

O bacilai tik pro mikroskopą teįmatomi, — tokie jie maželyčiai.

Tačiau jie kerta žmones milijonais, kaip aštrios dalgio ašmens minkštą atolą.

Ir patsai Mantigaila — Povyliuko ir Julės tėvas — seniai negaluoja. Žmogus, rodos, dar ne per seniausias, bet su sveikata jau seniai persiskyręs. Persiskyręs, žinoma, ne savo laisvu noru ir valia. Sunkus, pavojingas darbas ir labai skurdingas gyvenimas privertė jį su sveikata skirtis. Dabar jis tik kosi, dvokiančius skreplius iš savo krutinės mėžia, su dusuli kasdieną riejasi, vos nevos perlipdamas per ilgas, skaudingas dienas, kaip per aštriomis uolomis apsišarvavusius kalnus.

O vis tiek jis dar dirbtų, jeigu tik darbo gautų.

Bet darbas nūdien tokiu dideliu, aukštu, brangiu ir retu daiktu tapo, kad ne tokiame, kaip Mantigaila, jį pasiekti!

Ir kažin ar Mantigaila, kaip ir daugelis nesuipratusių darbininkų, žino, jog baisiai išgverusi kapitalistinė santvarka šitą pasaulį taip negailestingai nugyveno, taip toli nuo sveiko proto ir žmoniškumo nuvarė, kad milijonai žmonių kenčia šaltį ir alkį, netenka sveikatos ir gyvybės tik dėl to, kad jau visko per daug yra, tik nebėra —

DARBO! —

Kuris duotų kapitalistams ir visiems šio pasaulio viešpatams didelį —

PELNO! —

Iš kurio jie galėtų kuo puikiausiai gyventi, naujas bažnyčias statyti, religines ir patriotines organizacijas remti, garbingais ir žemėje ir danguje tapti, o milijonus darbininkų su jų moterimis ir mažais vaikais skurdu ir bado marinti!

Vargu stipriai tikintis Mantigaila kada nors rimtai pagalvojo, jog tokia jau kapitalistų ir visų šio pasaulio valdovų moralė, religija ir dievas, idant milijonus žmonių prie šiurpulingiausio skurdo kryžiaus prikalėtų —

Tik dėl to, kad visko yra — PERDAUG —

Bet visa kuo pertekusiems ponams pelno — PERMAŽAI!

Mantigailienė irgi labai myli darbą. Ir ji aistringai religinga; tiki dievą ir visus šventuosius, kaip jos vyras. Bet dabar ji jau giliau tiki ir nuosirdžiaus garbina darbą, negu dievą. Ji dabar by darbą karščiau prie savo krutinės spaus-
tų, bučiuotų, nei savo mylimą

Povyliuką, jeigu tik gautų, bet —

Nebegauna!

Darbas, tarytum, pasakų dangum virsto. Minios nuplyšusių, išalkusių, visokių ligų naruose sukiūzusių bedarbių tik svajoti apie darbą tegali, tik trokšti darbo jiems leista, o — Ne gauti!

Pirmiau Mantigailienė dangoraižiuose dirbdavo. Jų grindis plaudavo. Bet dabar dangoraižiai kuo neištuštėjo. Mat, daugelį jų įnamų krizis bankroto kilpą ant kaklo užnėrė. Nebėra kam priteršti. Nebereikia ir tokių, kaip Mantigailienė, juos apvalyti.

Niekas dabar iš Mantigailų šeimos nebedirba.

Gyvena — pašalpos — trupiniai.

Ir tai labai retai ir mažai te-
gauna.

(Pašalpdavystė, mat, kontroliuoja politikieriai ir kunigai.

O Mantigailai nesugeba ar, veikiausiai, negali padaryti teigiamos įtakos nei vieniems nei kitiems, nors ir tikrai žino, kad, pavyzdžiui, jų kaimynas O'Brien, ir mažesnę ir sveiką šeimą turėdamas, vis dėlto visko gauna. Jis, mat, žino kelius į politikierių ir kunigų krikščioniškus širdis. Tai jo ir pasigali, ir žemiškomis gėrybėmis aprūpina, ir dangiškųjų aruodų žada. O Mantigailams jau beveik nieko nebeduoda ir nebežada, — net ir klebonas, kurio parapijai daug metų Mantigailai priklausė.

Pirmiau, kada jie dirbo ir dolerių turėjo, ir neskupėdami jam davė, jis kuone visą dangų jiems garantavo, o dabar ir iš krikščionių tarpo juos išbraukė, kam velykinės nebeužsimoka!

O klebonas yra lobingas žmogus. Ne per seniausiai jis pašalpos vienam biznieriui kešias dešimtis tukstančių dolerių, vasarą važinėjo Europoje, šventas vietas aplankė, prieš nekalta pradėtą atskilaupę karštai meldėsi, parvažiajęs naują ir brangų automobilį pirkė...

Bet — Jis nebutų pavyzdingas kunigas — Jis nebutų uolus Kristaus agentas dvidešimtame šimtme-
tyje — Jis nebutų šventai ištikimas Romos bažnyčiai —

Jeigu jis nesėdėtų ant aukso maišo ir nesitytiotų iš skurdo bado ir ligų suestų vargdenių — Lozorij!

Jis lobingas, religingas ir dievobaimingas žmogus — kunigas! Kas jam galvoj ar širdy tokie neteisybės, išnaudojimo, vargo, bado ir ligų nukankinti bedarbiai, kaip jo seni parapijoni — Mantigailai?!

Kol pelno jis iš jų turėjo, tol ir jo širdis dėl jų krikščioniškai plakė. Sustojęs pelnas iš jų plaukęs, sustojė ir jo širdis krikščioniškai dėl jų plaukė.

O Mantigailams jau tiesiog verkiant pagalbos reikia.

Kol dar buvo lengvi rudens atšolai, tai ir be šilimos šiaip taip apsidavė. Gaudavo kada-
ne-kada anglių, prisivirdavo puodą kaulų su kopustais ir bulvėmis, skuduruose įsivynioję apsišildydavo, na, ir gyven-
no, rodos, tik tam, kad gyvybė brangi: tik vieną kartą ją tegau-
ni ir tik vieną kartą jos netenki.

Bet užgulus Chicagos didmiestį aštriam speigui, Mantigailų vargai tiek daug pasitru-
jo, kad —

Povyliukas skuduruose vos bekvėpavo dvokiantį šaltą orą —

[Acme-P. & A. Photo]

Lady Snowden, žmona buvusio izdo kancelerio Philip Snowden, kuris neseniai pasitraukė iš valdžios negalėdamas prisi-
mėti Ottawos konferencijos su-
tarties. Dabar ir jo žmona be-
jokios priežasties tapo pašalinta iš radio valdančios tarybos. Radio gi Anglijoje yra valdžios monopolis.

Julytė, tik vienu plaučiu ir mirties išbadytomis akimis, ieškojo tyro oro ir nors men-
čią saulės spindulių, ko dabar čia jau visai nebebuvo —

Mantigailų — apart nedarbo, bado ir šalčio — dartės ir in-
fluenza nusitvėrė. Jis karščiu-
degė, labai prakaitavo, aštrus
skausmai jį raizė, o kosulys su
dusuli, tarytum budelio kilpa,
smaugė jį smaugė —

Tik Mantigailienė, arklio
sveikatą vis dar tebeturėdama,
visus slaugė ir, kantrybės jau
višta, antis, žąsis arba ir ka-

nebetekusi, garsiai keikė kuni-
gi ir ponus —

Ir Toniukas, jau dvyliktus
metus baigias liguistas Manti-
gailukas, lovai ir skudurams
nepasidavė, kaip ir jo mama.
Jis suveržė kiaušų savo pusba-
čių šniurus, apsvilkio lopuotą,
pelėsiais dvokiantį tėvo svede-
rį, užsimovė suplyšusias pirš-
tes, pasigriebė maišelį ir išbė-
go anglių pabirų pasirinkti.

Stiprus žiemos speigas, įgru-
dęs žemę į kietą, storą kevelą
ir apklojęs baltu sniegu, pyš-
kėjo šuvių garsais tvorose ir
medinėse vagonų bėgių svede.
Toniukas dažnai krutėlėjo. Mat,
jau nekartą bėgo nuo uolaus
sargo šuvių. Ilgos vagonų ei-
lės — visi kupini blizgančios
saulės spinduliuose anglies —
išdidžiai stovėjo ant speigo su-
gnybtų plieno bėgių ir laukė
tų, kurie pinigų turi. Vienas
kitas anglies šmotelis, atsiti-
tinai iškritęs iš kaupuoto va-
gono, gulėjo minkštame snie-
ge, iškišęs kurį nors savo kam-
pą, galą arba šoną, tarytum
norėdamas, kad koks bedarbio
vargdienio vaikas jį pamatytų
ir, parsinešęs namo, visą sei-
mą juo apšildytų...

Toniukas apsidairė. Rupestin-
gai. Sargo niekur nebeamatė.
Dabar jis vikriai graibė iš snie-
go anglies šmotelius ir dėjo į
maišelį. Džiugaudamas, Sekėsi.
Jau turėjo beveik pusę maiše-
lio, kai pradėjo tirpti jo ran-
kų ir kojų pirštai. Jis trepsė-
rasto, sniegą spardė, lyg ir nu-
bausti jį norėdamas, kam ap-
klojo anglies pabiras, kaip pa-
talais koliais, kad jis nebesu-
rastų. Rankų pirštus čia čiul-
pė, čia trynė, čia daužė į savo
šlaunis.

Jau galėjo bėgti jis namo,
nes maišelis buvo kuone pil-
nas. Tik kažkaip dingtelėjo jo
galvoje mintis, kad prieš ke-
lias dienas kokia tai draugija
tikrai žadėjo prisiųsti Manti-
gailams pilną kašę maisto. Ka-
lėdų šventėms... Sakė, kad ten
busią visko: duonos, sviesto,
mėšos, skanėsių ir, gal but,
višta, antis, žąsis arba ir ka-

lakutas. Užsidegė Toniuko šir-
dis šiltu jausmu, saldžia vilti-
mi ir griežtu noru pilną mai-
šelį anglių prisirinkti, nes juk
reikės labai daug ir vilti ir
kepti... Ir taip entuzijastiškai
dabar graibė Toniukas sniege
anglies šmotelius — kaip „flop-
houzės“ sruboje bedarbiai tru-
pinėlius mėšos — ir kišo juos
į maišelį, kad net ir žiaurijį
sargą visai pamiršo. O sargas
buvo aklas ne tiktai nudieni-
nės santvarkos garbintojas, bet
podraug ir labai griežtas nuo-
savybės principo gynėjas. Bu-
vo jis dar ir munšaino įtakos
sugniaužtas.

Taigi — Toniuko net nesubaręs ir ne-
ispėjęs pasišalinti, paleido šu-
vį...

Toniukas tačiau sargo visai
nepastebėjo ir manė, kad koki-
a peršalusį lenta plyšo ir
pokštelėjo.

Tik kai jis pajuto krutinėje
šilimą, suprato... bėgti pradė-
jo...

Veltui, nes — Sventais neliečiamosios nuo-
savybės principo aliejais iš-
tepta kulka kiaušiai perėjo per
jo širdį, kalėdų švenčių džiaug-
smu karštai plakančia...

Saulė jau leidosi, Raudonus
savo spindulius klojo ant snie-
go ir dažė jį kraujuotomis var-
somis. Dabar jos spinduliai su-
siliejo su Toniuko krauju ir
varsos virto daug raudonesnės,
ryškesnės...

Toniukas gulėjo kniupščias,
lyg bučiuodamas žemę, kuri
taip trumpai leido jam gyvam
joje gyventi...

Pro kiaušų pusbačius kyšo-
jo jo snieguoti pirštai.

Kyšojo ir rankų pirštai iš
kiaurų pirštinių. Jie buvo pa-
balė.

Viena jo rankutė stipriai su-
spaudusi laikė anglių maišelį,
dabar šalia jo gulintį ir beveik
pusiau išbirusį...

Ryto metą — Kada aukštuose bažnyčių
bokštuose skambino varpais, o
erdviose ir puosniose bažnyčio-
se grojo vargonais ir giedojo
šventas giesmes, gi kunigai lai-
mino turtingiausio krašto val-
dovus —

Kada turtingųjų rūmuose
stalai buvo apkrauti visokiais
valgiais ir gėrimais... kada ty-
ras oras, vaikus saulės spin-
duliai ir minkšta šiluma glos-
tė visa kuo patenkintus kunus
ir sielas... kada jie džiaugėsi
turtingiausiu, geriausiu, lais-
viausiu ir garbingiausiu kraš-
tu ir jo santvarka, ir dėkojo
dievui už begalinį jo duosnu-
mą —

Kada puosniuose viešbučiuo-
se tukstančiai ponų valgė gar-
džiausius valgius ir gėrė im-
portuoto likerio aibolius bei
kokteilus už sveikatą Roose-
velto, Hooverio, Fordo, Rocke-
fellerio, Mellono ir kitų tokių
garbingų patrijotų, ir — pri-
sivalgę, prisigėrę iki social,
mankštinosi džazo bangose —

Į Mantigailų gyvenamąjį ur-
vą atnešė Toniuką...

Mantigailienė suklykė ir
pasigriebus Toniuką pylė į jo
veidą gyvas savo motiniškos
širdies ašaras — bandydama
jį atgaivinti...

Julytė su tėvu nieko nesakė.

Julytė buvo per daug užim-
ta su džiūva ir — mirtimi...

Jos tėvas buvo per daug už-
imtas su influenza ir — mir-
timi...

O Mantigailienė buvo per
daug užimta su didele kalėdų
dovana, kurią ne viena bedar-
bių šeima šią žiemą gaus...

PREZIDENTAS IR BOARD OF
TRUSTEES

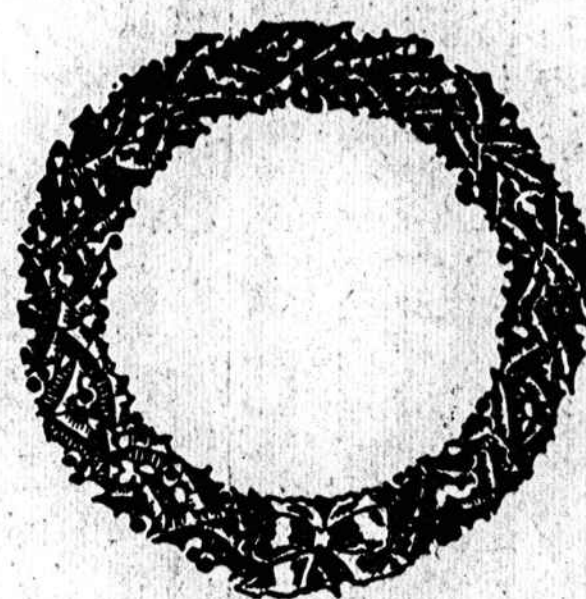
Miesto Cicero

Širdingai Sveikina Visus Cicero
Gyventojus Linkėdami
Linksmiausių

KALEDŲ ŠVENČIŲ IR
LAIMINGIAUSIŲ
NAUJŲ METŲ

Joseph G. Cerny
Jerry J. Viterna
Anton F. Maciejewski
Rose Cuchna
Henry R. Schwarzel
Nicholas Hendrickse
Fred J. Loyda
Frank A. Kveton
James Sedlacek

President
Town Clerk
Supervisor
Collector
Assessor
Trustee
Trustee
Trustee
Trustee

LINKSMŲ KALĖDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Pažystamiems

J.F. EUDEIKIS

JUSŲ GRABORIAI

4605-07 South Hermitage Avenue

Visi Telefonai YARDS 1741 ir 1742

K. Stukonis

Katolonietiška Žiema

Jeigu Amerikos gyventojas gali įsivaizduoti žiemą, be sniego, be ledo, be šalčių ir be šerkšnų, tai jis maždaug, gali turėti supratimą ir apie katolonietišką žiemą.

Apie sniegą katoloniečiai tiek nežino, kad jis yra aukštas, Pirinėjuose, o jeigu ir dvidešimt metų pasninga kokius du-tris centimetrus, tai ispanui visam gyvenimui užtenka įspūdžių pasakoti apie buvusią smarkią žiemą. Ledo niekur nėra ir katolonietis abejingai juokiasi, kai pasakoja, kad užšalusiais ežerais net pora arklų galima važiuoti. Termometras labai retai nukrinta koki laipsni žemiau nulio. O žodžio šerkšnas nei katoloniečių žodyne nėra. Daug tenka jiems aiškinti šis reiškinys ir jie vis dėlto abejingai galvas krato.

Laukai sausio mėnesį pilkesni, molynės visai rudos. Vieni medžiai lapus nusimetę, o kiti dar žalesniais tapo. Lapų žalumynuose noksta geltonos, kaip auksas, citrinos ir apelsinai. Vidurdienį, kai saulė kaitina, turi nusimesti pal'ą ir kepurę, įsirengęs nepajęsi vaikščioti, per daug šilta. Iš viso, čia nėra tų reiškinų, kurie šiaurės gyventojui aiškiai pasako žiemos pradžią.

Trumpos dienos ir šaltas viduržemių jūros vėjas katoloniečių pasako, kad prasidėjo žiema.

Ir vis dėlto, Katalonijoje žiemavoti blogiau, negu Pabaltijėje. Šalčių nėra, bet per dienas visi sustingę vaikščioja ir neranda kur susišilti. Ledo nėra, bet beveik visi atgrubusiomis rankomis. Speigų ir šerkšnų taip pat nėra, bet niekur tiek daug apie žiemą nešneka, kaip Katalonijoje.

Katoloniečiai ir bendrai visi Pietinės Ispanijos gyventojai, namus statosi ne nuo šalčių apsisaugoję, bet nuo karščių. Šalčiai jiems pavojingi du-tris mėnesius, o karščiai visą metų kepina. Namus ispanai statosi iš akmenų, plytų arba cemento. Medinių niekur nematysite. Be to, ir pačiuose namuose medžio labai mažai rasi. Lubos cemento ir plytų, tiktai šipuliai liks. Ispanai

o grindys butinai akmeninės. Plyšių įvairiuose kampuose netruks'a. Pečiaus namui apšildyti niekur nerasi. Kiekvienam name yra židiny maistui gamintis, yra kaminaš, bet tame kamine vėjas švilpauja, nėra jokios apsaugos šilimui sulaikyti. Galima įsivaizduoti, kaip žmogus gali jaustis tarp keturių muro sienų, kai termometras rodo tik-tai 2 ar 3 laipsnius šilumos. Kas svarbiausia — grindys akmeninės. O kai pro visus plyšius pradeda vėjas pūsti, tada ispanišką grįčioj šalčiau, negu turimi labai švelnus politikos ir meilės klausimais.

Ispanai savo papročius netik kavinėse, bet ir gyvenime, gerbia ir saugo. Juos daboją ne todėl, kad ispanai būtų dideli praeities gerbėjai, ne, ispanai jokia praeitimi nesididžiuoja, bet juos gerbia, kad neiškiltų skandalas, kad nebūtų bereikalingo mažos vertės nerimo.

Daug liudniau žiemą leidžia Ispanijos kaimietis. Prie mano minėtų bėdų prisideda dar ta aplinkybė, kad jis negali niekur išeiti. Išisus tris šaltus žiemos mėnesius turi prabūti šalioj akmeninėj lundinėj. Laimė tai šeimai, kurio protėviai turėjo palimybės pasistatyti trobelę kalnų užuovėjoj. Tie nejaucia vėjo. Bet kitiems, tai tikras vargas.

Lauko darbų katolonietis niekad nebaigia. Jam niekad dirva neįšala ir niekad sniegas neuždengia. Jis visą metų turi darbo. Tegu dabar valyti neturi, ko, bet ruošti dirvą naujai sėjai, tvarkyti vandenį, tręsti, sutvarkyti vynuogynai reikia šiais mėnesiais. Visiems Ispanijos kaimiečiams labai svarbus yra vandens klausimas. Kas turi pakankamai vandens, tas turi užtikrintą derlių, bet šis reikalas labai sunkiai tvarkomas. Pakanka mažo plyšio vandens tubose ir viskas čia niekais. Be to, labai dažnai, kad ir giliose šulinuose, vanduo išsenka arba jo nėra pakankamai, žiemos mėnesiais stengiasi šį reikalą sutvarkyti. O jeigu kurio sveikata pakankamai stipri ir turi noro pasigiminti sau naują žemės sklypėlį, tai žiemą jis turi dirbti nei kiek mažiau, kaip vasarą. Turi tvarkyti pašlaitėse akmenis, dėstyti, kad jie nenusmuktų klonin ir paskui vilkti į kalną žemes tiems akmenims padengti. Šis savotiškas dirbamos žemės "užkariavimo" būdas daugiau prakaio kainuoja, negu karštas vasaros matikavimas.

Bendrai paėmus, Ispanijos valstiečio gyvenimas yra liudnesnis, negu kitų amatininkų. Visi, kurie tiksliai prasimuša, bėga iš kaimų į miestus. Kaimuose lieka atsilikėliai, nedraus, bailiai ir kitoki nedarugėliai. Kaimietį katoloniečiai vadina — pažes, bet pažes reiškia ir atsilikėlę, netikėli. Derlingoj Ispanijoje valstiečiai sudaro tiksliai 27% visų gyventojų. Palyginus, nušimtis labai mažas. Kituose kraštuose valstiečių buti skaitoma garbe, bet ispanai valstiečio amą skaito paskutiniuoju. Tai pasėkmės feodališkos buklės ir to vargingo gyvenimo, kurį turi pakelti valstietis.

Ispanijos valstiečio troba yra dar prastesnė už miestelėno ir žiemos vargus jis labiau jaučia už pastaruosius. Vienintelė valstiečio žiemos pagunda yra brazė. Tai savotiška ispanų šildymosi priemonė. Brazė panaši į didelį kraštais meksikoniską skrybėlę. Padaryta iš gatto storokos skardos.

Kai saulė nustoja šildžiusi, valstiečiai kuria brazę. Įdubiman prideda anglių ir kai pakankamai įšila kraštai, pasta'o viduryj aslos. Visi susėda aplinkui ir kojas sustato ant brazės kraštų. Taip išisus žiemos vakarus ir praleidžia susėdę ratu. Jeigu vasarą ispanas, palyginus su darbščia šiaurės skruzdėle, pusėtinu tinginiu atrodo, tai žiemą, jeigu tik'ai nedirba laukuose, jis dvigubai tingniau. Neturi jis jokių knaibulių prie ugnies. Neveja nei virvių, nei pančių. Vienintelis prie brazės užsiėmimas, tai pasakojimas. Prie brazės ispanai išsišneka ir nugrimsta svajonėse.

Bendrai reikia pasakyti, kad kiekvienas ispanas yra savotiškas svajotojas ir tiki savo tolimą laimę. Kiekvienas jaunas mano keliauti kur į sveimus kraštus, į šiaurines ar Pietų Amerikas, ten mano trumpu laiku pralobti, ir vėliau grįžti į savo kraštą kitu, nepažįstamu, turtingu. Beveik visi šios laimės bando. Taip čia kar'a iš kartos, ne pirmas amžius. Nuo garsių ispanų užkariavimų Amerikoj šį laimės svajonę, užsiliko ligi šių dienų, visi jos nori pabandyti.

Prie brazės ispanai žiemą ir svajoja apie savo busimas laimės.

1918 m. lapkr. 27 d. kooptuotas į Liet. valstybės tarybą nariu.

1920 VI. 19—1923 m. II. 23—buvo ministru be portfelio gudų reikalams.

Versalio taikos derybose dalyvavo lietuvių delegacijoj. Ir lietuvių rusų taikos derybose dalyvavo lietuvių delegacijoj.

Nuo 1924 m. paskirtas kovai su gaisrais referentu.

LIETUVOS ŽINIOS

Mirė kovai su gaisrais referentas Siemaška

Kauno miesto ligoninėj mirė vidaus reikalų ministerijos kovai su gaisrais referentas p. Siemaška.

Siemaška gimė 1878 m. rugpiučio 177 d. Surdegų km. Suvažiaus valsč. Panevėžio apskrity.

Mokėsi Vilniuje, o vėliau persikiojamas išvyko užsienį ir mokėsi Vintarburo ir Ženevos technikuose. Gyvendamas Anglijoj rašė aštias brošiūras prieš Rusijos režimą. Vėliau darbavosi Ukrainoj, o nuo 1911 metų apsigyveno Vilniuje, kur vokiečių okupacijos metu buvo paskirtas Vilniaus miesto brandmajoru.

1918 m. lapkr. 27 d. kooptuotas į Liet. valstybės tarybą nariu.

1920 VI. 19—1923 m. II. 23—buvo ministru be portfelio gudų reikalams.

Versalio taikos derybose dalyvavo lietuvių delegacijoj. Ir lietuvių rusų taikos derybose dalyvavo lietuvių delegacijoj.

Nuo 1924 m. paskirtas kovai su gaisrais referentu.

LINKSMŲ KALEDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Pacientams

DR. J. A. PAUKŠTIS
DENTISTAS

4193 Archer Avenue
Phone Lafayette 5820

LINKSMŲ KALEDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Kostumeriams

DALENO APTIEKA

4193 Archer Ave., Tel. Lafayette 1155

LINKSMŲ KALEDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Kostumeriams

MAROZAS BAKE SHOP

Mr. Marozas, Sav.
4330 South California Ave.
Phone Lafayette 1515

LINKSMŲ KALEDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Kostumeriams

DRIGOT BOTTLING WORKS

5114-16 So. Knox Ave.
Tel. Lafayette 6573

LINKSMŲ IR MALONIŲ KALEDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams

**HALSTED EXCHANGE
NATIONAL BANK**
1929 So. Halsted Street

LINKSMŲ KALEDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Kostumeriams

F. G. LUCAS and CO.
REAL ESTATE

4108 Archer Avenue
Phone Lafayette 5107

LINKSMŲ KALEDŲ
ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Kostumeriams

MIDLAND MOTOR SALES

A. Kasulis ir J. H. Zabukas, Savininkai
4492 Archer Avenue
Phone Lafayette 7139

LINKSMŲ KALEDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Kostumeriams

GREGG'S PHARMACY

6859 So. Western Avenue
Tel. Republic 5877

LINKSMŲ KALEDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Pacientams

DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS

4645 So. Ashland Avenue
Phone Boulevard 7042

LINKSMŲ SV. KALEDŲ SVENCIŲ
Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams

V. PAUKŠTIS
HARDWARE STORE

2738 West 47th Street
Tel. Lafayette 1237

Sveikinu visus savo kostumerius, draugus ir
remėjus ir apskritai visus Lietuvius, visiems
linkėdams

LINKSMŲ KALEDŲ SVENCIŲ

ir
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Su didele pagarba

Paul M. Smith & Co.

REAL ESTATE, LOANS AND INSURANCE
OF ALL KINDS

4425 South Fairfield Ave.
Tel. LAFAYETTE 0455

LINKSMŲ KALEDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Pažystamiems

BUTKUS UNDERTAKING
710 West 18th Street

Phone CANAL 3161

LINKSMŲ KALEDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Kostumeriams

KALAINIS

Motor Sales and Gasoline Station
3962—66 ARCHER AVENUE
Telefonas Lafayette 0187

Visiems Mano Draugams, Kostumeriams
ir Pažystamiems
Linkiu Linksmų Kalėdų ir Laimingų
Naujų Metų

NAMON FINANCE CO.

6755 So. Western Avenue
CHICAGO, ILL.

LINKSMŲ KALEDŲ

Linkime Visiems Savo Draugams
ir Pažystamiems

A. MASALSKIS
GRABORIUS

3307 AUBURN AVENUE
Phone Boulevard 4139

LINKSMŲ KALEDŲ

Linkime Visiems Savo Draugams
ir Klientams

JOHN KUCHINSKAS
ADVOKATAS

2221 West 22nd Street
Telefonas Canal 2552

LINKSMŲ KALEDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Visiems, kas geria smetoną ir valgo sūrius

STANLEY PETRAUSKAS
BAKER

1720 So. Union Ave.
Tel. C. A. N. A. L. 7358

LINKSMŲ KALEDŲ

Linkime Visiems Savo Draugams
ir Kostumeriams

Green Valley Product Co.
WM. J. KAREIVA, Savininkas

4644 South Paulina St.
Tel. Boulevard 1389

Emma Pocaitė-Songailienė
Sandwiches and Soft Drinks

LINKŲ LINKSMŲ KALEDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
visiems Draugams ir Kostumeriams

6425 So. Western Avenue
Tel. Hemlock 2398

LINKSMŲ KALEDŲ

Linkime Visiems Savo Draugams
ir Kostumeriams

JUSTIN MACKIEWICH
MORTGAGE BANKER

2324 South Leavitt Street
Phone Canal 1678

TECHNOKRATIJA

Šiomis dienomis amerikonių spaudoje pasirodė visai naujas, iki šiol nema'ytas žodis, "Technocracy". Lietuviškai tariant — technokratija. Aš tikin, kad jums bus įdomu žinoti, ką tas žodis reiškia, todėl aš čionai paduosiu trumpą jo istoriją.

Apie pabaigą 1918 metų tu-las Howard Scott, žymus inžinierius, suorganizavo mažą būrelį įvairių mokslininkų ir inžinierių iš viso pasaulio, kurių skaičius dabar siekia iki 350 narių. Jie yra prisiglaudę prie Columbia universiteto New Yorke, prie pramoninio inžinierystės skyriaus. Jų tarpe seniau buvo vėlionis Steinmetz, o dabar priklausio gar-susis Einstein ir Dr. R. C. Tol-man iš California universite-to. Mokslininkų organizacija pasiėmė sau už tikslą surinkti visokias mokslininkų pamatuot-as žinias apie mašininę gamy-bą pramonėje. Jie pranašauja, kad kasdieninis maši-nų tobulėjimas — technikos išradimai greit pabaigs išva-ryti veik visus darbininkus iš fabrikų, nes jie nebus daugiau reikalingi. Toks apsiėmimas esąs labai džiuginantis, nes žmonija, su pagalba aukštai išvystytos technikos galės ga-lutinai laimėti savo kovą prieš gamtą dėl savo buklės pagre-
rinimo. Kadangi jie studijuo-ja techniką ir techniškus bu-dus pramonėje, todėl jie ir pasivadino savo organizaciją "Technokratija."

Štai keletas įdomesnių ap-skaiciavimų, kuriuos ši orga-nizacija paskelbė amerikonių spaudoje. Butent: bėgyje pas-tarųjų 50 metų vieno darbi-ninko darbo jėga, su pagalba mašinos, pasidaugino iki 8-766,000 kartų. Prie šitokios tobulybės, kokią dabar yra vartojama pramonėje — už-tekty 4 dienų darbo į savaitę, po 4 val. į dieną, jeigu dirbtų visi darbininkai nuo 25 metų iki 45 metų amžiaus. Mokslininkai turi apskaičiavę budus, kaip darbas gali būti tiek su-mažintas, kad žmonės galės gyventi veik visai be darbo ir galės naudotis visokiais gyve-nimo patogumais. Tas busią galima atsiekti tik tada, kai visas kraštas bus pavestas valdyti inžinieriams, techno-kratijai, ir jų planai gamyboj bus įknyti gyvenimui visų naudai.

Dabar viskas yra gaminama dėl pardavimo — todėl viskas padaroma taip, kad ilgai ne-laikytų, greitai nusidėvėtų ir vartotojas priverstas būtų naują dalyką pirkti. Techno-kratija turi planus viską iš-dirbti dėl vartojimo — viską padaryti taip, kad kuolgiau-siai tarnautų vartotojui. Štai keletas pavyzdžių: yra pa-da-ryti planai dėl naujo auto-mobilio, kuris gali 10 kartų il-giau laikyti už dabartinius. Britvelės barzdai skusti gali-ma padaryti iš tokio metalo, kad laikytų visam skutėjo am-žiui. Avalynė — batai galima išdirbti tokie, kad laikys 2 ir pusę metų be pataisymo. Už-vis įdomiausia — tai atradimas naujos žolės vardu "Ramie", kurią esą galima užauginti 3 kartus per metus ir po 1,500 svarų ant vieno akro žemės, kuomet vatos-medvilnės dabar yra gaunama tik apie 150 svarų nuo akro. Minėta žolė galės užimti vietą vatos, vil-nos, linų, medžio ir kitokių medžiagų, iš kurių dabar yra daroma drapanos, popiera ir šilkiniai aprėdalai.

Drapanos padarytos iš "Ra-mie" žolės galės laikyti 4 kar-tus ilgiau už stipriausį audinį, kokį šiandien mes turime. Maisto gamyba pasiliktų vie-nintėlė nuolatinė pramonė, kuri taip pat mažai darbinin-kų reikalaus, nes su pagalba ukiškų mašinų ir modernių

sandėlių užtektų 3-jų mėnesių darbo sezono, kad aprūpinus visą šalį.

Naują mašiną jau padaryta laisvyti senus ir kloti naujus kelius. Mašina gali išplėsti se-ną kelią ir naują jo vietą iš-kloti iki 8 mylių (amerikonis-kų) per 24 val. Tą mašiną val-dė 2 darbininkai.

New Jersey valstijoje yra baigama statyti fabrikas — audinių, kuri bus valdoma visiškai be jokio žmogaus. Vi-sas fabrikos valdymas bus at-liekamas iš New Yorke ofiso per elektriskus aparatus.

Mokslininkai sako, kad kaip dabar mašinos tobulėja, tai jeigu pati kraš'o santvarka nepasikeis, tad 1934 metais galima tikėtis susilaukti iki 25 milijonų bedarbių. Jau ir prie dabartinių aplinkybių vargiai pusę tų darbininkų būtų ga-lima nusamdyti, kurie dirbo 1929 metais, jeigu net biznis pakiltų iki tų metų laipsnio.

Mokslininkai ragina politi-kierius griebtis griežtų prie-monių, jeigu jie nori išvengti perversmo. Sako, turite su-trumpinti darbo dienas ir va-landas, nes kitokios išeities dabar nėra.

Spauda praneša, kad vienas senatorius ir vienas kongres-manas nuvyko pas mokslininkus pasitarti apie jų naują ekonominį mokslą — techno-kratiją.

DIDIEJI ŽMONI-JOS KLAUSIMAI

Iš kur mes ateiname ir kur vėl einame?

Šie klausimai gal yra taip seni, kaip sena pati žmonija. Iš kur mes ateiname į šį pa-saulį? To klausimo išaiškini-mui naudojame visokios nesą-monės; su juo yra surišta vi-sokios humbugiškos ceremo-nijos, kurios nieko bendro ne-turi su dalykų esme. Mes at-sirandame šiame pasaulyje prie tam tikrų sąlygų, kurios yra žinomos kiekvienam pro-taujančiam žmogui. Iš prad-žių esame menki ir bejėgiai, bet laikui bėgant augame ir tobulinamės, kaip ir visi gam-tos tvariniai, — augmenys ir gyvunai. Gamtos šeimoj žmo-gus irgi tėra tik gyvunas. Jis susideda iš tam tikros medžia-gos, kuri yra gaunama iš gamtos. Mums yra reikalingas oras ir maistas, kaip ir kiek-vienam gyviui. Vadinas, mes esame niekas daugiau, kaip tik tam tikrų chemiškų ele-mentų junginys. Ir mes gyve-name tol, kol tie elementai laikosi kruvoje ir sudaro mu-sų kūną.

Kur mes nueiname?

Su mūsų pasišalinimo iš šio pasaulio klausimu ir vėl daugybė humbugiškos ceremo-nijų surišta. Tos ceremonijos irgi nieko bendro neturi su mūsų išėjimu. Mes apleidžia-me pasaulį ir vėl susiskaldo-me į tuos elementus, kuriuos buvome pasiskolinę iš gam-tos savo kūno sudarymui. Gamtos medžiaga yra amžina ir niekad neišnyksta, o tik sa-vo formą visai ir įvairiais būdais keičia. Kai mes numirš-tame, tai mūsų kūne įvyksta dekompozicija. Ne be reikalo tad sakoma, kad mes iš žė-mės pareiname ir į žemę vėl sugrįžtame. Taip atsitinka ir su visais kitais gamtos padā-rais.

Viskas, kas mūsų žemelėje egzistuoja, yra niekas daugiau, kaip tik medžiagos ir energijos transformacija. Mes irgi esame tos transformaci-jos arba nuolatinio kitėjimo padaras. Ir niekas daugiau.

Visata.

Šiandien, kiek mums yra ži-noma, visata yra neįmanomai didelė. Ir nežiurint į tai, visgi dievams vietos joje nėra. Tai gali skambėti labai keis'ai, bet taip yra. Iš tiesų, kur yra tas pasakiškas dangus su an-gelų būriais, visokiomis link-smybėmis ir bilionų bilionais gyventojų? Pagalios, kiekvie-na tikyba tą dangų vis kitaip įsivaizduoja, tad turėtų būti ne vienas, bet daug dangų.

Pažiūrėkime, kaip toks sam-protavimas yra nesąmoningas. Šiandien kiekvienas apšvie-tas žmogus žino, jog kai ku-rios žvaigždės nuo mūsų žė-melės randasi neįmanomai to-li, — taip toli, kad net švie-sai ima keletą tūkstančių ar net milijonų metų perbėgti tą distanciją. O juk šviesa ke-liauja greičiau, negu bėle kas pasaulyje, — ji keliauja 186-284 mylias per sekundą. Da-bar įsivaizduokite sau, jeigu galite, kokį tolumą žvaigždės šviesos spindulys perbėga per milijoną ar daugiau metų! Iš-skačiuoti tai, žinoma, nėra sunku, bet gaunami rezultatai visvien mums nieko nepasako.

Dabar prileiskime sau, kad dangus randasi kur nors už visatos ribų. Kas bus tada? Visai logiškas juk bus pasaky-mas, kad Kristus ir kiti šven-tieji, keliaudami šviesos spin-dulio greitumu, dar ir šiandien tebesiranda kur nors dausose, o dangų tegalės pa-siekti tik už daugelio milijonų metų.

Suprantimas apie dangų te-galę atsirasiti tik tokiais lai-kais, kada žmonių žinojimas buvo labai apribotas. Tada jiems atrodė, jog jie net savo akimis gali matyti dangų ir net pasistatyti tokį aukštą bokštą, su kurio pagalba bu-tų galima dangų pasiekti. Kaip vaikiškai jie protavo...

Dievai.

Su dievais, kaip ir su sam-protavimu apie dangų, įvyksta tas pat. Šventame rašte kal-bama apie tai, kad Dievas iš nieko sutvėręs pasaulį. Bet mes žinome, jog senovėje žmo-nės visokių visokiųjų dievų turėjo ir juos garbino. Iš kur tų dievų tiek daug buvo pri-dyge ir kaip jie gavo pradžią?

Kad tą klausimą tinkamai sau išsiaiškinti, mes turime daryti ekskursiją į priešistori-nius laikus, kada viešpa'avo tamos gadytė. Tie laikai bu-vo labai derlinga dirva viso-kiems dievams. Visokie val-dovai be jokių ceremonijų pa-siskelbdavo dievais, ir žmo-nės juos garbindavo. Juk dar palyginti nelabai seniai žmo-nės prieš savo valdovus drebė-davo ir juos garbindavo, — tad ką jau bekalbėti apie tam-sią praeitį!

Yra užsilikusių visokių pa-sakų ir padavimų apie tai, kaip visokie valdovai dievais virsdavo, — kaip jie po žmones vaikščiodavo ir pasižymėda-vo visokiomis gudrybėmis bei šposus krėsdavo. Kitas vėl dalykas, tai senovėj žmonės kiekvieną nesuprantamą gam-tos reiškinį priskaitydavo ko-kiam nors dievui. Štai kodėl ir senovės lietuviai garbindavo Perkuną ir daugybę visokių kitų dievų.

Savo laiku vienas filosofas pasakė, jog kaip tik žmonių progresas padaro vieną žings-nį pirmyn, tai tuo pačiu laiku visokie dievai pasitraukia vie-ną žingsnį atgal. Tai tiesa. Juo žmogus labiau apsišviečia, tuo mažiau jis bėtki į visokius prietarus bei nesąmones.

— Miškas.

Laisvas pasirinkimas.

—Kiek tamsta imi už dan-ties traukimą.
—10 litų.
—O jei Už vieną valandėlę tiek pinigų.
— Jei tamstai patinka, galiu tą patį dantį traukti pusę va-landos...

LINKSMŲ KALEDŲ

Linkime Visiems Savo Draugams
ir Pažystamiems

S. P. MAŽEIKA
GRABORIUS

3319 Auburn Avenue
Phone YARDS 1138

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Linkiu Visiems Savo Draugams ir Pacientams

DR. V. S. NARES
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2420 West Marquette Rd.
CHICAGO, ILLINOIS

LINKSMŲ KALEDŲ

Linkime Visiems Savo Draugams
ir Kostumeriams

ALEKSA BAKERY
JOSEPH ALEKSA, Sav.

3339 So. Morgan Street
Phone YARDS 7258

LINKSMŲ KALEDŲ

Linkime Visiems Savo Draugams
ir Kostumeriams

Archer Avenue Furniture Co.
F. KLIMAS ir J. KAZIKAITIS, Sav.

4140 Archer Avenue
Tel. Lafayette 3516

VISUS SAVO
Interesantus ir Draugus
Nuoširdžiai Sveikinu Su
SVENTOMIS KALEDOMIS

JONAS P. EWALDAS
840 West 33rd Street
Tel. YARDS 2790 — Chicago, Ill.

VENETIAN MONUMENT CO.

527 No. Western Ave.
Tel. WEST 1624

Šiuo laiku mums ateina min-
tin tie, kurie mus jau apleido.
Nepalikime jų amžino atilsio
vietą nepaženklinę.

Linkime Linksmų KALĖDŲ ir
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Visiems Savo Draugams ir
Draugams

F. Del MISSIER
A. S. VALUNAS

LINKSMŲ KALĖDŲ
IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Kostumeriams

Brighton Park Restaurant

CHAS. VALENTAS, Sav.
4180 Archer Avenue

LINKSMŲ KALĖDŲ
ir LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ

Advokatas PAUL M. ADOMAITIS

LINKSMŲ KALĖDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Kostumeriams

JULIUS JANELIUNAS

"AUDITORIUM RECREATION CENTER"

3133 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

LINKSMŲ KALĖDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Pažįstamiems

J. F. RADZIUS

Lietuvis Graborius

668 West 18th Street
Telefonas CANAL 6174

LINKSMŲ KALĖDŲ
Linkime Visiems Savo
Draugams ir Klįentams

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

Ką Am. Studentas Patyrė Sov. Rusijoje?

("Naujienu" korespondento pa-
sikalbėjimas su p. W. S. Bard)

Kelionės tikslas

Prieš keletą dienų mūsų ko-
respondentas nuvažiavo į Chi-
cago didmiestį, kad pasima-
tyti su savo senu draugu p.
Bardu, kuris ką tik grįžo iš
Sovietų Rusijos. P-as Bard
Europoj išbuvo apie šešis mė-
nesius. Vieną savaitę jis pra-
leido ir Lietuvoj. Aplankė
Pranciją, Vokietiją ir Lenkiją.
Pagalios jis nutarė važiuoti į
Rusiją ir ten užbaigti savo at-
ostogas.

Į Europą p. Bard važiavo
tuo tikslu, kad studijuoti geo-
grafiją, zoologiją bei šiaip ar-
čiau susipažinti su gyventojų
papročiais bei jų gyvenimo są-
lygomis. Tuo pačiu laiku jis
pasirijo aplankyti kai kurias
idomesnes Europos vietas.

Pinigų mainymas

"Iš Tarnopolio išvažiavau
anksti rytą", pasakojo kores-
pondentui studentas Bard.
"Kuriam laikui praėjus, aš jau
buvau Rusijoje, Charkovo gele-
žinkelio stotyj. Mane pasitiko
G. P. U. policija ir įsivedė į
mažą kambarį, kad patikrinti
dokumentus".

"Kiek jūs turite su savimi
pinigų?" — paklausė policija.
"Tik 125 dolerius", — atsa-
kiau aš.

"Tuos pinigus mes išmainy-
sime į rusiškus rublius, ku-
riuos tamsta galėsi naudoti
šioj šalyj".

"Visų pinigų aš nenorėčiau
mainyti", pareiškiau aš, — "o
tik dalį".

"Man tuos žodžius ištarus,
policmonas susiraukė, kaip
kepta bulvė, ir piktai sušuko:
"Sakau, padėk čia pinigus ir
negaišink mano laiką".

"Padėjau pinigus. Tuoj at-
nešė ir padavė man rusiškus
rublius. Susiūnyčiau juos ir
iškėčiau į kišenę".

"Palaik, patikrinsime, ką
daugiau turi kišenei — gau-
ni įsakymą. — "Na, ko žiop-
sai, — nusimauk čėverykus ir
nusivilk drabužius".

"Kam visa tai reikalinga?"
— klausiu aš. — "Nejaugi ve-
site mane pirtin išmaudyti?"
"Nieką panašaus, — mes
norime tik jūsų kišenes patik-
rinti".

"Patikrino ir surado, kad
mano viena kišenė tuščia, o
kitoj nieko nėra. Tad liepė
man tuoj apsirengti ir eiti sa-
vo keliais".

Studentas Leningrade ieško buto

"Toks žiaurus G. P. U. agen-
tų pasiėlgimas Charkove buvo
tikrai nepakenčiamas", tęsė
savo pasakojimą p. Bard. —
"Todėl aš nutariau čia ilgiau
nepasilikti ir tuoj išvažiavau į
Leningradą, kuris seniau buvo
žinomas kaip Petrogradas.
Kai pasiekiau Leningradą, jau
buvo sutemus. Pirmiausiai
reikėjo surasti butą. Buto
beieškant, vis darėsi tamsiau
ir tamsiau. Pagalios, tiek su-
temo, kad, kaip yra sakoma,
nors į akį durk".

Korespondentas juokais pa-
stebėjo:
"Gal ir gerai, kad taip tam-
su: jeigu tu nieko negali ma-
tyti, tai ir tavęs niekas nema-
to. Tik vienas dalykas man
nesuprantamas, — kodėl vie-
name svarbiausių komunistiš-
kų centrų gatvės nėra apšvie-
tos".

"Taip, daug kas ten yra ne-
suprantama ir turėtų būti pa-
daryta, bet klausykis, kaip iš-
tiesy dabar ten yra", — vėl
pradėjo studentas, paduoda-
mas korespondentui cigareta.
"Leningrade elektra apšvie-
čiama komisarių butai, o ne
gatvės. Gatvės daugiausiai
yra apšviestos su karbito arba
žibalo lempomis. O lempų
atstumas — nuo penkių iki
dešimties amerikoniškų bloku.

Krautuvų languose šviesų vi-
sai nėra. Stai kodėl ten naktį
labai sunku ką matyti".
"Na, o kaip tamsta būtų su-
siradai?" — paklausė kores-
pondentas.

"Aš supratau, jog pats buto
negalėsiu susirasti, todėl kre-
piausi į policiją. Pastaroji šį
kartą su manimi gana drau-
giškai apsiėjo. Išklausiņėjo,
kas aš esu ir ko ieškau. Tada
sulaikė pravažiuojantį pilietį ir
įsakė jam nuvežti mane į nu-
rodytą vietą. Atvežė, pabeldė
į duris. Sargas įleido ir nuve-
dė į raštinę. Čia vėl mane pra-
dėjo kamantinėti: kas aš? Iš-
kur atvažiavęs? Ką veiksiai?
kaip ilgai Rusijoje pasiliksiu?
Tie klausimai mane išvedė iš
kantrybės ir aš piktai atšoviau,
jog man dabar yra svarbiau-
sias dalykas susirasti butą, o
buvimas Rusijoje priklausys
nuo daugelio visokių aplinky-
bių. Žilas senis, kuris sėdėjo
prie stalo, staiga atsikėlė ir jo
veide buvo tokia išraiška, jog
jis tuoj man čiups už gerklės.
"Jeigu nenori atsakyti į
klausimus", suriko jis, — "tai
tuoj atsidursi gatvėj".

"Kas gi man beliko daryti,
kaip tik kukliai atsakyti į vi-
sus kvailus klausimus, kad tik
gauti nakvynę.

Nakvynė viešbuty

"Tavo kambario numeris 10
A, o lovos numeris 6. Lipk
šiais laiptais ant antro aukš-
to," — ir senis parodė pirštu.

"Užlipau. Atidariau duris.
Žiuriu maža lemputė dega ant
staliuko. Ant jo pasirėmę mie-
ga du rusai. Netoliese sėdi dvi
moterys ir lopo kažkokius skur-
lius. Apsidariau aplink: kam-
baryj stovi septynios lovos ir
kiekvienoj jų miega po du ar
tris rusų. Aš jau norėjau eiti
laik, kaip staiga vienas mie-
gančių iškišo galvą iš po kald-
ros ir paklausė: 'Ko čia tams-
ta ieškai?' Atsakiau, jog ieš-
kau savo kambario, kurio nu-
meris yra 10. 'Tai tavo kam-
barys, o koks yra lovos nume-
ris?' Pasakiau. 'Parodė man
į paskutinę lovą kertėj. Girdi,
jeigu esi nuvargęs, tai gali at-
sigulti šalia draugų Kirpovič
ir Durlovič. Tačiau, esą, buk
atsargus ir lipdamas į lovą ne-
sudaužyk bliudų. Nustebęs vėl
klausiu, kur man gulti, jeigu
ta lova jau užimta. 'Jeigu ne-
nori gulėti, isimaiš kitas ru-
sas, — 'tai pastovėk, kol tie
draugai išsimiegos, tada turėsi
sau lovą. Tik prašome tylėti ir
duoti mums miegoti, o jeigu
ne, tai mes tave paguldysime".

"Nežinojau nei ką daryti.
Miestas svetimas, tai kur čia
nueisi. Be to, gatvės tamsios,
— nejauku vaikščioti. Nuspre-
ndžiau pasilikti, o ant rytojaus
susirasti sau tinkamesnį kam-
barį kitame viešbuty.

Lauk iš kambario

"Jaučiausi baisiai nuvargęs
po vargingos kelionės. Atsėd-
dau ant suolo ir atsirėmiau
į sieną. Jau buvo pirma va-
landa nakties. Gatvėj nei ma-
žiausio triukšmo. Tik kamba-
ryj girdėjosi įvairiausias rusų
knarkimas. Oras pasidarė ne-
įmanomai tvankus. Sudribau
ant suolo ir tuoj užmigau.
Ryto metą mane išbudino vie-
nas rusas. Jis pradėjo tempti
mane už kojos. Klausiu, ką vi-
sa tai reiškia? Atsako, jog už-
vuse valandos savininkas kam-
barį užrakins ir todėl mes visi
turėsime išsikraustyti. Aš pro-
testuoju, sakdamas, jog kam-
barį išnuomavau 24 valandoms,
tad kodėl aš čia negaliu pasi-
likti. Gaunu paaiškinimą, jog
tie namai yra valdžios konfis-
kuoti ir čia žmonės laikoma tik
naktį, o dienomis išvaro. Ku-
rie darbus turi, tai eina dirb-
ti, o kiti bastosi po gatves.

"Kodėl jūs visi neeinatė dirb-
ti?" — vėl klausiu aš.

"Tai vaikiškas klausimas", —
atsako man vienas rusas. —
"Nedirbame todėl, kad neturi-
me darbo."

"Neturite darbo?" — nuste-
bau aš. — "Tad kodėl užsieny-
nuolat yra skelbiama, kad pas
jūs darbininkų truksta?"

"Suprask tamsta, jog visa
tai daroma tam tikrais sume-
timais: komisariai nori prieš
pasaulį pasigirti, jog Rusijoje
viskas tvarkoj ir čia jokio ne-
darbo nėra. Todėl ir varoma ta
propaganda."

"Puiki tvarka, nėra kas ir
sakyti", — priduriau aš. —
"Bet kodėl į vieną kambarį net
po 20 žmonių sukemšama?"

"Dėl tos paprastos priežas-
ties, kad nėra pakankamai bu-
tų", — paaiškino Kirpovič.
"O priegtam visgi geriau tu-
rėti bent kokią pastogę, negu
patvorėj nakvoti."

"Man visgi neaišku, kodėl
jūsų valdžia nekreipia dėmesio
į namų statybą. Pastogę jau
yra vienas svarbiausių žmo-
gaus reikalų".

"Pirmiausiai mes turime vis-
ką sugriauti, o paskui jau sta-
tysime", — nutraukė mano
kalbą Durlovič, — "šandien
prieš mus stovi daug svarbes-
nis reikalas, butent, kad iš ba-
do nenumirti."

"Mums besikalbant", — tęsė
toliau studentas, — "atėjo na-
mų užveizda ir paliepė visiems
apleisti kambarį. Kai mes iš-
jome, jis užrakino duris."
(Bus daugiau)

KALĖDOS

Kalėdų įvairi šviesos spalva
ir vėl mirga surukusioj darbo
žmogaus bazužėj. To žmogaus,
kuris galėjo padaryti tą dieną
įvairesne ir atskirti ją nuo
daugelio kitų skurdo dienų, —
tų dienų, kada jam teko sun-
kiai kovoti dėl savo buvio.

Labai mažas skaičius šiais
metais galės Kalėdomis pasi-
džiaugti. Milionai žmonių vi-
sai nenorės Kalėdų dienos pri-
siminti. Nenorės, kad jiems
sistų pasveikinimus su link-
jimais "Linksmų Kalėdų". Ne
to jie laukia, — jiems daug
maloniau būtų gauti duonos,
drabužių ir kitų gyvenimo
reikmenų.

Jau trečios Kalėdos, kaip
tūkstančiai ir milijonai skurdo
priblokštų žmonių verkia ir

rankas iškėlę aukštyn šaukia:
"Kur yra tas žmogus, kuris
galėtų mus išgelbėti?"

Tokio žmogaus ant šio žemės
skritulio visai nėra! Tuo žmo-
gumi turi būti tu, turi būti
kiekvienas mūsų. Niekas mus
neišgelbės, todėl patys privalo-
me rūpintis, kaip iš tų blogumų
išsisukti ir padaryti gyvenimą
linksmesniu, malonesniu.

Laikas jau mums susiprasti
ir pradėti galvoti. Jeigu to ne-
darysime, tai sulauksime ir ki-
tų tokių jau liudų, o gal ir
dar liudnesnių Kalėdų. Gal ne
vienam teks pro valgyklos lan-
gą žiūrėti, kaip kiti vidų pauk-
štieną valgo.

O tų padėtis, kuriems ten-

Ica tik pro valgyklos langus
žiūrėti, tikrai liudna. Jeigu jie
bando į vidų įeiti, tai savini-
kas dažnai labai nemandagiai
išprašo lauk. Tada gal kai ku-
rie susijaudins ir sakys: "At-
leisk jiems, Viešpatie, nes jie
nežino, ką daro". O Viešpats
Jėzus ir per šekamas Kalėdas
bus "mažučiukas" ir nieko ne-
galės pagelbėti... — F. B.

NAUJIENŲ

Pinigų Siuntimo Skyrius at-
daras kasdien nuo 8 v. ryto
iki 8 val. vak. Nedėliomis
nuo 9 v. ryto iki 1 v. p. p.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Linkiu Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams

J. J. MASKOLIUNAS

35th ST. CIGAR STORE

817 West 35th Street
CHICAGO, ILLINOIS

LINKSMŲ KALĖDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Kostumeriams

JAGIELLO PHARMACY

J. Kazlauskas, Sav.

4559 So. Hermitage Avenue
Phone Boulevard 7078

LINKSMŲ KALĖDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Kostumeriams

MRS. GRINIUS

Delicatessen Krautuvė

3331 South Halsted Street
Telefonas Yards 5742

LINKSMŲ KALĖDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Kostumeriams

A. F. CZESNA'S BATHS

1657 W. 45th Street
Tel. Boulevard 4552

LINKSMŲ SV. KALĖDŲ SVENCIU

Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams. Sirdingai Velijame
Visiems Musų Kostumeriams, Draugams, Kaimynams ir Patarėjams.
Dėkojame už Palatymą Bizniškų Rysų su Mumis ir Tikimės, kad
Mus ir Toliau Paremsite.

PEOPLES HARDWARE & PAINT COMPANY

1901 West 47th Street Gregorowich Bros., Savininkai

LINKSMŲ KALĖDŲ

Linki Visiems
Savo Draugams
ir Kostumeriams

VALDYBA ir DIREKTORIAI

Metropolitan State Bank

2201 West 22nd Street, kampas Leavitt St.

LINKSMŲ KALEDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Pacientams
DR. S. A. BRENZA
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4608 South Ashland Ave.
Tel. Boulevard 1939

LINKSMŲ KALEDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Kostumeriams
UNIVERSAL SHOE STORE
ZALESKI ir MARTIN, Savininkai
3265 So. Halsted Street
Tel. Victory 6576

LINKSMŲ KALEDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Pažystamiems
S. D. LACHAVICH ir SUNS
LIETUVIAI GRABORIAI
2314 West 23rd Place
Phone Roosevelt 2515-2516
SKYRIUS:
1439 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Phone CICERO 5927

LINKSMŲ KALEDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Pažystamiems
I. J. ZOLP
GRABORIUS
1646 West 46th Street
Phone Boulevard 5203

LINKSMŲ KALEDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Kostumeriams
LOVEIKIS
KVIETKININKAS
3316 So. Halsted Street
Phone Boulevard 7314

LINKSMŲ KALEDŲ ŠVENČIŲ
IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
Kostumeriams ir
NAUJIEČIAMS
EAGLE
RESTAURANT
W. C. LUKAUS, Sav.
1745 So. Halsted Street
Phone CANAL 1547

Hjalmar Soederberg Vertė K. A.
KAILINIAI

Tais metais žiema buvo labai šalta. Visi — išėjus tuos, kurie dėvėjo kailinius — vaikščiojo susitraukę ir atrodė mažesni. Valdininkas Richardtas turėjo didelius kailinius. Tai pilnai atitiko jo pareigas, kadangi jis buvo pastaruoju laikų mano žmona ašineša šaltai ir nedraugiškai. Ji tikrai mane labiau mylėtų, jeigu aš uždirčiau daugiau pinigų ir turėčiau kailinius. Man atrodo, jog ji labiau pamėgo Richardtą kaip tik nuo to laiko, kai pastarasis įsigijo kailinius. Labai galima, kad ji buvo įsimylėjusi į draugą jaunystėje; bet jis jokio dėmesio į ją nekreipė. Jis parėikė jai ir kitiems, kad jokių būdu neapsives tol, kol neturės 10,000 metinių įplaukų.

“Šie metai man buvo labai blogi”, galvojo Dr. Henck, eidamas apie trečią valandą po pietų pas savo seną draugą Richardtą pasiskolinti pinigų. “Tai buvo labai blogi metai. Mano sveikata žymiai susilpnėjo, galima sakyti, visiškai pakriko. O tuo tarpu mano pacientai, didelė dauguma jų, pasveiko ir jaučiasi gerai; jie retai beužsuka pas mane. Labai galimas daiktas, kad aš greit mirsiu. Mano žmona irgi taip pat galvoja; aš tatau pastebėjau. Butų gerai, kad tai atsitiktų prieš sausio pabaigą, nes tame atsitikime nebereikėtų daugiau mokėti tą prakeiktą apdraudą.”

Taip galvodamas, jis pasiekė Regeringstratan ir Hamngatan gatvių kampą. Eidamas skersai gatvės, jis paslido ant rogių išvažinėto kelio ir sugriuvo; kaip tik tuo laiku pro šalį smarkiai važiuojo vežikas. Vežikas susikeikė, ir arklys instinktyviai pašoko į šalį; bet rogės užgavo Dr. Henck'o petį, o vėlinis ar kokis kitas daiktas užkliuvo už apsiausto ir išplėšė pusėtiną skylę. Tuo susirinko didelis burys žmonių. Policininkas pagelbėjo jam atsikelti; jauna mergina numušė nuo apsiausto sniegą; sena moteris taip gestikuliuojo rankomis, jog atrodė, kad ji tuoj sulopytų apsiaustą, jeigu galėtų; princas, kuris tuo laiku ėjo pro šalį, pakėlė kepurę ir užmovė jam ant galvos; ir vėl viskas buvo tvarkoj, išėjus apsiaustą.

“Po šimto pypkių, kaip tu atrodai, Gustavai!” tarė valdininkas Richardtas, kai Dr. Henck įėjį į ofisą.

“Taip, ant manęs užvažiuavo rogės”, aiškinosi Henck.

“To iš tavęs buvo galima tikėtis”, linksmai nusiuko Richardtas. “Bet tokiam stovyj tu negali eitit namo. Tu gali, jeigu nori, pasiskolinti iš manęs kailinius, o aš pasiųsiu berniuką namo, kad atneštų man kitą apsiaustą.”

“Ačiū”, tarė Dr. Henck.

Gavęs šimtą kronų pasiskolinti, jis pridūrė:

“Neužmiršk, kad tu su mumis pietausi!”

Richardtas buvo viengungis ir paprastai praleisdavo Kučias su Dr. Henck šeima.

Grįždamas namo, Dr. Henck palinksmėjo. Seniai jis taip gerai besijautė.

“Tai vis kailiniai”, galvojo jis. “Jeigu aš bučiau buvęs gudresnis, tai seniai jau bučiau nusipirkęs kailinius ant išmokėjimo. Tuo būdu aš bučiau galėjęs pakilti aukščiau savo pažįstamų akyse. Daktaras su apdriskusių apsiaustu negali reikalauti didelio atlyginimo. Tikra nelaimė, kad man tokia mintis neatėjo į galvą pirma. Dabar jau per vėlu!”

Tyčia jis nutarė pasivaikščioti po parką. Jau buvo gerokai sutemusi. Jis sutiko keletą pažįstamų, kurie jį nepažino.

“Kas žino, o gal dar ir nėra vėlu?” Henck tęsė savo galvojimą. “Aš dar nesenas, o kai dėl ligos, tai, galimas daiktas, jog ir klystu. Aš esu tiek biednas, kaip lapė miške; bet juk ir Richardtas dar visai neseniai buvo visiškai biednas. Pastaruoju laikų mano žmona ašineša šaltai ir nedraugiškai. Ji tikrai mane labiau mylėtų, jeigu aš uždirčiau daugiau pinigų ir turėčiau kailinius. Man atrodo, jog ji labiau pamėgo Richardtą kaip tik nuo to laiko, kai pastarasis įsigijo kailinius. Labai galima, kad ji buvo įsimylėjusi į draugą jaunystėje; bet jis jokio dėmesio į ją nekreipė. Jis parėikė jai ir kitiems, kad jokių būdu neapsives tol, kol neturės 10,000 metinių įplaukų.”

“Bet aš drįsau; ir Elena buvo neturtinga mergina ir labai norėjo apsivesti. Aš nemanau, kad ji buvo tiek į mane įsimylėjusi, kad aš bučiau galėjęs ją suvedžioti. Bet aš to ir nenorėjau daryti; kaip gi aš galėjau svajoti apie tokią meilę? Apie tokius dalykus aš nesvajojau nuo pat šešiolikos metų amžiaus, kai man pasitaikė matyti operoj ‘Faustą’. Tačiau aš esu tikras, jog pirmasis mudviejų vedybinio gyvenimo metais jinai mane mėgo; tokiuose dalykuose aš negaliu klysti. Kodėl tas pat negalėtų atsitikti ir vėl? Tuoju po apsiaustimo ji visuomet stengdavosi įžeisti Richardtą. Bet vėliau jis sukūrė kompaniją, taip sakant, atsistojo ant kojų, kartas nuo karto pradėjo mudu kvieisti į teatrą ir įsigijo kailinius. Na, o priegtam ma-

no žmonai nusibodo visą laiką įžeidžiančiai kalbėti į Richardtą.”

Henck turėjo dar kelis reikalus atlikti prieš pietus. Grįžo namo jis tik apie pusę po penkių su pilnu glėbiu visokių pirkinių. Jautė skausmą petij; bet kitais atžvilgiais nelaimės, išėjus kailinius.

“Idomu, kokį veidą padarys mano žmona, kai pamatys mane išvyniojusį į kailinius”, galvojo Dr. Henck.

Įėjimas buvo gana tamsus; lempa niekuomet nedegė, išėjus tik tuos atsitikimus, kada buvo laukiama svečių. “Štai aš girdžiu ją svečių kambaryj”, mąstė Dr. Henck. “Ji juda taip lengvai, kaip paukštis. Keista, kad mano širdis vis dar smarkiau pradeda plakti, kai aš nūgrįstu gretimame kambaryj jos žingsnius.”

Dr. Henck'o spėjimas, kad ji dėl kailinių pasitiks jį daug meiliau, išsipildė. Kai jis stovėjo tamsiame kampe, jį priėjo prie jo, apkabino rankomis jo kaklą ir aistringai pradėjo bučiuoti. Paskui pi padėjo galvą ant kailinių kalnieriaus ir sušnibždėjo: “Gustavo dar nėra namie!”

“Taip”, atsakė Dr. Henck drebančiu balsu ir tuo pačiu laiku glostydamas rankomis jos plaukus. “Taip, jis jau namie.”

Dr. Henck'o studijoje smarkiai degė pečius. Ant stalo stovėjo degtinė ir sodė, Richardtas sėdėjo dideliame ir minkštame krėsele ir bernupestingai rūkė cigarą. Dr. Henck sėdėjo susitraukęs kėmpė. Duryr į svečių kambarį, kur po nia Henck ir vaikai rėdė eglaitę, buvo atidarytos. Pietų praėjo labai ramiai. Tik vaikai klegėjo visą laiką ir buvo linksmi.

“Šiandien daug nekalbi, senas prieteliau”, pastebėjo Richardtas. “Gal vis dar tebegalvoji apie savo suplėšytą apsiaustą?”

“Ne”, atsakė Henck. “Galvoju apie kailinius”.

Tik po ilgos pauzės jis vėl pradėjo: “Aš taip pat galvoju apie ką kitą. Sėdėdamas čia, aš pradėtu suprasti, jog paskutines Kalėdas mes leidžiame kartu. Aš esu daktaras ir žinau, kad nedaug dienų man beliko gyventi. Todėl aš noriu padėkoti tau už tavo malonų atsinešimą link manęs, o taip pat link mano žmonos”.

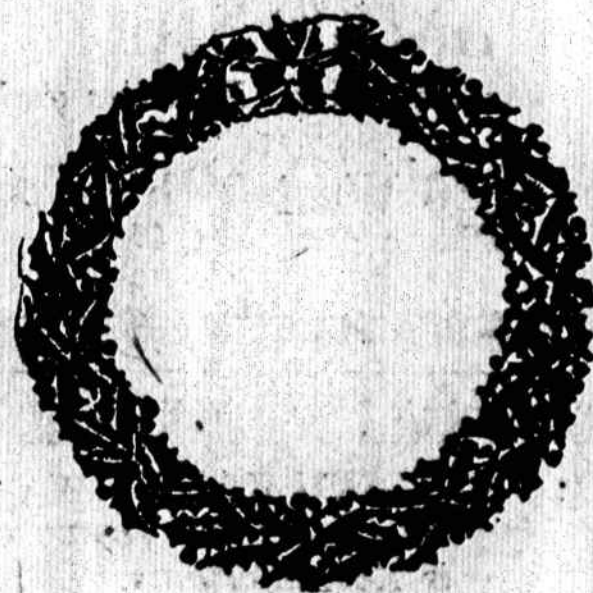
“Na, tu jau šiame atsitikime klysti”, susimaišęs atsakė Richardtas, nežiūrėdamas į draugą.

“Ne”, atsakė Henck, “aš ne-klystu. Tuo pačiu laiku aš noriu tau tarti ačiū už paskolinimą kailinių. Jie suteikė man daug malonumo, — paskutinį džiaugsmą mano gyvenime”.

GARSINKITĖS “NAUJIEČOSE”

LINKSMŲ KALEDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams
J. VILIS
Ladies and Gents Tailoring Specialty.
2507 West 69th Street

LINKSMŲ KALEDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Kostumeriams

K. LAUCIUS
Siuvėjas Vyriškų ir Moteriškų Rubų
3317 Auburn Ave.
CHICAGO, ILL.

**Linksmų Kalėdų ir Laimingų
Naujų Metų Linkime Visiems
Savo Draugams, Pažysta-
miems ir Kostumeriams**

BRIDGEPORT FURNITURE CO.

3224 So. Halsted Street

LINKSMŲ KALEDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Pacijentams

DR. W. F. KALISZ
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

1145 Milwaukee Avenue
Phone Armitage 2822

Linksmų Kaledų ir Laimingų Naujų Metų
Linkime Visiems Kostumeriams,
Remėjams ir Draugams

JOHN A. KASS
(KAZAKAUSKAS)

Gerai Patyręs Laikrodininkas, Aukšorius ir Okulistas

2 krautuvis:

2049 W. 35th St. prie Archer Ave.
4216 Archer Ave. prie Sacramento

LINKSMŲ KALEDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

STANLEY STUDIO

Photographer Weddings, Families and Groups

2656 West 69th St.
Phone Prospect 9322

LINKSMŲ KALEDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Kostumeriams

A. PAVILIONIS

HARDWARE—PAINTS—OILS—GLASS
and ELECTRICAL SUPPLIES

6825 So. Western Avenue

LINKSMŲ KALEDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

MRS. M. SAVICKIENĖ

Vyriškų ir Moteriškų Rubų Krautuvis

6234 So. Western Ave.
Phone Hemlock 1562

LINKSMŲ KALEDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Pažystamiems

S. M. SKUDAS
GRABORIUS

718 West 18th Street
Phone Roosevelt 7532

LINKSMŲ KALEDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Kostumeriams

MIDWEST PHARMACY

A. A. TULYS, Apt.

4143 Archer Avenue
Cor. Francisco Ave. Tel. VIRGINIA 1784

J. J. BAGDONAS
LIETUVIŲ GRABORIUS

LINKI

VISIEMS LIETUVIAMS
ILGO GYVENIMO

Tel. Republic 3100—3101

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Jonas Sopauskas.

Šviesa ir Gyvoji Gamta

(Tęsinys)

Šios medžiagos sukelia ir skatina organizmo jėgas kovojant su ligos kenkėjais. Dabar suprantama, kodėl švitiniant žaizdos gyja greičiau. Taip pat aišku, kodėl sergant kaulų džiūva nėra reikalo švitinti tik skudamą vietą. Galima laikyti šviesoj visai kitą kuno dalį, o pasekmės bus tos pačios jaudinamoms medžiagoms veikiant. Atsižūrėdami į tai, kiek tokių jaudinamų medžiagų pasigamina, galin šviesos veikimą skirstyti į naudingą ir žalingą. Jei nepripratusį prie saulės spindulių ligonį iš karto kas smarkiai pašvitintų, tai gerokai jam pakenktų, nes tokių medžiagų jam gali prisigaminti per daug.

Fotosensibilizatoriai. — Kai kurios medžiagos turi nuostabią ypatybę, butent, jos absorbuoja tam tikrų bangų spindulius, paverčia kito bangos ligumo ir išleidžia į visas puses. Pavydžiui, bespalvis žibalas dienos šviesoje išduoda melsvą spalvą, cozino tirpalas yra raudonas, bet išduoda gelvai žalią atspalvį. Žalias chlorofilo tirpalas nušvinta raudonai. Tokį reiškinį vadiname fluorescencija. Fluorescencijuojančių medžiagų yra labai daug. Šios medžiagos yra įdomios ne tik fizikui, bet ir biologui.

O. R a a b stebėjo, kaip akridinas** veikia kurpeles (paramėcijas). Akridino skiedinys 1/20000 tamsioje tų mažyčių gyvūnelių neveikia, tuo tarpu šviesoje jos greit žuva. Gal but, ta medžiaga suiršta ir pasidaro nuodingų medžiagų, kurios ir užmuša kurpeles? Kad įsitikintų, anksčiau buvo švitintas toks pat akridino tirpalas ir tik tamsioje pridėta kurpelių. Jos nezuvo. Panašus veikimas buvo pastebėta ir su kitomis medžiagomis, pav., cozinu. Vadinasi, šios medžiagos (kaip akridinas ir cozinas) padidina mažų biologinių padarėlių jautrumą šviesai. Tas pats autotrius nustaė, kad išleidžiama fluorescencijos šviesa savaime kurpelių neveikia.

Yra žinoma, kad bromo sidabras, kuriuo yra padengtos fotografijos plokštės absorbuoja tik trumpų bangų spindulius ir nuo jų atsisaviną ligi metalinio sidabro. Raudonoji spektro dalis fotografijos plokštelių neveikia. Bet, jei nužažyti tokias plokšteles dažais, tada jos tampa jautrios ir ilgesnių bangų spinduliams. Vadinasi, plokštelių jautrumas padidėjo. Tokius dažus vadiname sensibilizatoriais. Pasirodo, tokių sensibilizatorių veikimo stiprumas tenka tai spektro daliai, kokios bangos spindulius jie absorbuoja. Visai panašiai žalių lapų dažo medžiagos chlorofilo angliarukšties asimiliacijos stiprumas sutampa su absorbcijos stiprumu. Vadinasi, principškai nėra skirtumo tarp biologinių ir fotografijos sensibilizatorių. Biologiskus padarėlius sensibilizuoja tik tos medžiagos, kurios fluorescencijuoja, ir jei aplinkumoj yra deguonies. Tuo tarpu fotografijos plokštelių sensibilizatoriai nėra būtina. Taip pat kai kurių augalų arba gyvulių narvelių pagamintos medžiagos gali veikti, kaip fotosensibilizatoriai, pav., dažas iš Bac. pyocyaneus, chlorofilas, kraujo dažo medžiaga — haematoporfirinas. Bakterijos, pelėsiai ir maurai (algės, dumbilai) yra atsparesni sensibilizatorių veikimams, negu gyvulių pasaulio mažyčiai padarėliai. Pav., 0,1% cozino tirpalas viennarvelinius padarė-

lius užmuša per 1 val. dienos šviesoje, o Bac. prodigiosus tik po 5-7 dienų. Raudonieji kraujo kuneliai šviesoje nuo fluorescencijuojančių medžiagų greičiau sutirpsta. Tamsioje šios medžiagos neturi įtakos. Baltieji gi kraujo kuneliai cozino tirpale saulės šviesoje nustoja ameboidinių judesių.

Jei fluorescencijuojančių medžiagų įvesti į kraują, tai visas organizmas pasidaro per daug jautrus šviesai. Imkime kad ir tokį pavyzdį: duota po odos 0,002 gr. cozino baltajai pelci. Laikyta saulės šviesoje, išskyrus ultravioletinius spindulius. Po 2 dienų pabrūko vokai. Aplink akis ir ant nugaros iškrito plaukai. Ausys vėliau visai nukrito. Ilgiau palaikius šviesoj žudavo. Tuo tarpu laikant gyvuliukus tamsioje, nuo tokios cozino koncentracijos jie visai nesusirgavo. W. Haussman'as išvirkstė laboratoriniams gyvuliukams haematoporfirino ir laikė dienos šviesoje. Be reiškinio odoje jis pastebėjo, kad jie pasidarė neramūs, atsirado mėšlungiai (tampymai), apalpinas ir pagaliau žudavo. Minėtas autotrius įrodė, kad ir organizme pasigaminusios medžiagos, pav., haematoporfirinas, gali veikti kaip sensibilizatoriai.

Per didelis jautrumas šviesai pasitaiko ir gyvenimo praktikoje. Maitinant jaučius arba avis grikliais su luobele ir pavasarį išleidus juos į ganyklą, jie suserga. Gyvuliai kasosi, pasidaro neramūs, atsiranda odos uždegimas. Jei gyvulys margas, tai juodos odos vietos lieka sveikos. Baltos pelės ir jūrų kiaulaitės, maitinamos grikliais, paprastoj dienos šviesoje visai žuva, o kurios išgyvena, toms iškrenta vietomis plaukai, nukrenta ausys ir uodegos. Iš grikių buvo išskirta fluorecencijuojanti medžiaga. Iš čia matom, kad susirgimas nuo grikių yra panašus į susirgimus nuo sensibilizuojančių medžiagų.

Pietų kraštuose (Italijoje arba Rumunijoje) neturtingi žmonės minta daugiausiai maisu (kukuruzais). Nors maisas gali būti ir visai geras, bet pavasarį atsitinka nemažai susirgimų savotiška liga, vadinama pellagra. Ligonis jaučia bendrą nusilpnėjimą, esti blogai nusiteikęs, nepadengtos odos vietos ir saulės šviesą reaguoja stipriai uždegimu. Iš maisto taip pat pasisekė gauti veikiančią medžiagą.

Augalų tarpe, anot V. J. Paladino, fluorescencijuojančios medžiagos yra labai išsiplatinusios. Jų reikšmė esanti saugoti augalus nuo mikroorganizmų. Medžių žievėje esą daug fluorescencijuojančių medžiagų. Po lietaus jos ištirpsta. Šviesoje veikia kaip sensibilizatoriai, naikina bakterijas ir grybelius.

Vakary Europoj pradėdama vartoti silpnučius iki 1/25000 skiedinius tam tikrų dažų, kad apsaugotų kulturingus augalus nuo grybelių. Šių dažų veikimas greičiausia yra paremtas

sutartinu šviesos ir sensibilizatorių veikimu.

Daugiau šviesos. — Dar priešistorinis žmogus gyvenamus urvus rinkosi atgręžtus į rytų arba pietų pusę. Senovės graikai vaikščiojo basi, mėgo sportą ir kepindavosi pajurio smėly. Eskulapo (medicinos dievo) šventykloje rasta terasa grėta su ligonių patalpomis, visai panaši, kaip dabar ligoninėse daroma. Hyppokratas — medicinos tėvas — teikė gydymą saulės spinduliais. Romėnai ant gyvenamo namo "stogo" įrengdavo "solarium", kur šeima išsėdavo saulės atokaitoj. Taip pat gražios romėnų pirtys (termae) turėdavo skyrius saulėje keptintis.

Kulturingas žmogus vis labiau tolsta nuo gamtos. Dirbtinėse gyvenimo sąlygose, pav., dideliuose miestuose nežiurint visų higienos reikalavimų truksta tyro oro ir šviesos. Musų apdaras neduoda tinkamai prieti saulės spinduliams kung. Gyvenami butai, kur praleidžiama didžioji dienos dalis, dar labiau skiria nuo šviesos. Pro uždara langą ultravioletiniai spinduliai į kambarį nepatenka. Jei turėti galvoje, kad butai dažniausiai būna ankšti, nevedinami, tai darosi aišku, kiek ten gali būti užkrečiamų ligų sukėlėjų ir aibės pelėsių grybelių. Tokiuose butuose džiūva randa sau gerą dirvą. Kaimiečiai žiemą gyvena irgi panašiose sąlygose, bet užtat vasaros metu atsigriebia. Prie sunkaus darbo, lengvu apdaru saulėtuose laukuose užgrūdina savo jėgas. Todėl lengviau pakenčia žiemos susikimšimą ir tvankų orą. Natūralinės kaimo sąlygos prisideda prie to, kad kaimiečiai pasižymi stipresne sveikata. Šviesos stoka mažina atsparumą, padeda išsiplėtoti mažakraujystei, rachitui, scrofuliozui ir visai eilei kitų susirgimų. Priešingai, saulės spinduliai pakelia atsparumą prieš ligas. Pagreitėja medžiagos apykaita. Palaiko mummyse skaidrią nuotaiką ir norą dirbti. Nuo XIX amžiaus pradžios pradėdama įvertinti saulės gydomoji reikšmė. Imta statyti sanatorijos ir kurortai, kur greta kitų gydomų priemonių plačiai taikoma saulės spinduliai. Žinoma, tokios vietos prieinamos tik turtuoliams. Vis dėlto saule gali pasinaudoti kiekvienas bet kurioje vietoje. Reikia tik vasaros metu dėvėti plonesnius apdarus. Kas dieną plačiai atidarinėti langus, be šviesos išleisti ir ultravioletinių spindulių. Statant trobesius reikia pasirūpinti, kad darbu ir poilsui skiriamos patalpos turėtų didelių atidaromus langus. Musų klimato saulėtų dienų neperdaugausia. Greta maldymosi reikia taikyti ir saulės vonias. Tik, žinoma, nepratęs, neturįs odo pigmento, privalo pradėti iš lėto, nuo kelių minučių. Svarbu išlaikyti principus: "nieko per daug". Saulės vonios metu stengtis nepersikaitinti. Ypač galva bijo perkaitimo, todėl patartina ją aprišti škepetaitė, vadovautis malonių jausmu, kuris jaučiamas saulės spinduliams glostant. Kai pradeda įgristi, laikas baigti. Kamda sergantiems galima taikyti

saulės vonios, geriau pasitarti su gydytoju.

Esam pratę šaukti: "daugiau šviesos," suprask, protui. Gydytojas gali pakartoti:

"daugiau šviesos nepamirštant nė kuno."

*) Akridinas yra fluorescencijuojanti medžiaga, gaunama iš akmens anglies deguto.

LINKSMŲ KALEDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams

LIETUVIŲ VIEŠBUTIS

W. NEFFAS, Savininkas

2435 So. Leavitt Street
Tel. Roosevelt 3352

LINKSMŲ SV. KALEDŲ SVENČIŲ
Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams

WEST SIDE EXPRESS CO.

Pristatome Anglis ir Malkas, taipgi Perkraustome

2146 So. Hoyne Ave., Chicago, Ill.
JOHN OKSAS ir STANLEY FABIAN, Savininkai
Tel. Roosevelt 2072

LINKSMIAUSIŲ KALEDŲ ir LAIMINGIAUSIŲ
NAUJŲ METŲ LINKIME

Visiems Savo Kostumeriams, Draugams

ir Pažystamiems

A. BUTCHAS

HARDWARE STORE

4414 So. Rockwell Street
Tel. Lafayette 4689

LINKSMŲ KALEDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams

CHARLES SHATTAS

1843 So. Halsted Street
Phone Roosevelt 8577

LINKSMŲ KALEDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Kostumeriams

G. CIZINAUSKAS

GROSERNES ir BUCERNES

1458 West 15th Street
Tel. CANAL 7119

4300 South Western Avenue
Tel. Lafayette 8549

LINKSMŲ KALEDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Kostumeriams

GENERAL RADIO STORE

LIETUVIŲ KRAUTUVE

3856 Archer Avenue

Phone Lafayette 6195

LINKSMŲ KALEDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams

DR. KARL NURKAT

(NURKAITIS)

2437 West 69th Street
Tel. Grovehill 2242

LINKSMŲ KALEDŲ
IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Linkime Visiems Savo Draugams
ir Kostumeriams

M. J. KIRAS

3335 So. Halsted Street
Phone YARDS 6894

LINKSMŲ KALEDŲ

Linkime Visiems Savo Draugams
ir Kostumeriams

Yanas Hardware and Paint Co.

Gutter, Electrical and Plumbing Supplies

RADIO SERVICE

2747 West 63rd Street

Tel. Prospect 1297

DIEVAS

Rašo Jacezas J. Hertmanavičius

I.

Tur būt, nėra pasaulio kito klausimo, kuris sukeltų tiek ginčų, kaip klausimas apie Dievą. Ginčai ejo nuo neatmenamų laikų, ir dar nesimato jiems galo. Jie ejo dviem vagom: 1. tarp teisėtų (dievotų), ateistų (bedievių) ir agnostikų (abejotojų), ir 2. tarp pasekėjų vieno dievų ir pasekėjų kitų.

Lengva yra sudaryti kategorijas žmonių, imančių dalyvumą tuose ginčuose, bet ne taip lengva yra nušviesti objektą jų ginčų,—įsivaizdinti sau mintis jų ginčų dalyvių. Visi žmonės, be skirtumo jų religinio nusistatymo, mato pasaulį—gamtos padarus—ir nori suprast, kas visa tai yra, kaip atsirado ir kaip veikia. Matosi pasaulio gy-

vybės, protas, jausmai, visokie gamtos kuriniai. Matosi visokie procesai tos kurybos, kurie prasidėjo nieks nežino kada, ir kurie nuolat vyksta. Taigi žmonių protas mėgina sau tą visą išaiškinti, ir čia prasideda skirtumas nuomonių. Todel nuo to laiko, kada žmogus pradėjo protauti, pasireiškė įvairios nuomonės, kurios rado pasekėjų, ir tokiu būdu susidarė ateistai, teistai ir agnostikai.

II.

Teistų nuomonė, sugaardus, yra ta, kad virš gamtos yra koki tai Ešybė, kuri visą gamtą tvarko ir, stulig nustatytą sau planu, veikia. Ateistų nuomonė yra ta, kad tokios Ešybės nėra, bet kad pati gamta, kuri nėra mums dar gerai supadarus—ir nori suprast, kas visa tai yra, kaip atsirado ir kaip veikia. Matosi pasaulio gy-

ir negrinėja išvadas, kurias randa netikslumais, ir todėl nesideda nei prie vienos nei prie kitos pusės. Jie randa, kad sunku yra suprast priežastis pasaulio kurybos, kol visi gamtos reiškiniai nebus nuodugnai ištirti ir suprasti. Jie laiko ginčus del dievybės bergždžiais. Agnostikai tad yra rimčiausiais protautojais ir jų tarpe randame pasaulio didžiausius išminčius. Tuo tarpu teisų ir ateistų, įsigilinus į jų išvadas, tas didelis skirtumas, kuris rodo iš pirmo žvilgsnio, prie gilesnio nagrinėjimo, visai pranyksta. Ar pasaulio kūrėju yra koki tai viršgamtiška Ešybė, ar ja yra Gamta, nesudaro jokio praktiško skirtumo. Teistai negali nušviest tos viršgamtiškos Ešybės, o ateistai išsiaiškinti, kas yra Gamta. Vieni ir kiti sutinka, kad yra kas tai tokio, kas pasaulį kuria, bet kas tas yra,—niekas tikrai negali išaiškinti. Visi mėginimai pasirodo bergždžiai. Tuo žvilgsniu taip teistai, kaip ir ateistai sudaro dvi kategorijas tikinčiųjų į dvi skirtingas teorijas, kurios nieko apčiuopiamo neduoda, ir kuris neveda prie išaiškinimo ginčų priežasties.

III.

Kas yra agnostikai,—duoda mums gerą pavyzdį vienas senos Graikijos poetas, Simionides. Jis buvo pasižymėjęs išmintimi, ir štai vienas karalius užklausė jo: "Kas yra Dievas?" Simionides pareikalavo, kad jam būtų suteikta dvyliką valandų laiko pagalvoti. Išėjus laikui, karalius vėl jam są patį klausimą atkartojo. Simionides pareikalavo padvigubinti laiką. Ir tas dvigubinimas laiko pagalvojimui tęsėsi be galo. Karalius tada nustojo kantrybės ir paklausė priežasties tokio vilkinimo. Simionides atsakė: "Kuo ilgiau mąstau, tuo labiau man tas klausimas darosi nesuprantamas". Karalius nesužinojo, kad yra Dievas, ir nesirado kito išminčiaus pasaulio, kuris geriau už Simionides ir tą klausimą būtų atsakęs.

Simionides nesileido į ginčius. Kiti garsūs agnostikai laikėsi panašios taktikos. Garsus Kinijos mokytojas, Konfucius, kuris pateikė pasauliui vieną iš geriausių etikos pagrindų—"Ką nenori, kad kiti tau darytų, nedaryk jiems taipgi",—niekad nejudino klausimo apie Dievą. Kiniečiai anais laikais buvo viena iš kultūringiausių tautų pasauly, ir jie nesiginčijo tokiais klausimais, kurių žmogaus protas negali išspręsti. Jie, tačiau, tikėjo sielos nemirtingumu ir manė, kad gyvi žmonės gali foms sieloms teikti patarnavimą. Kada Konfucius buvo visų gerbiamas, kaip didžiausias išminčius, vienas žymių kiniečių užklausė jo: "Kaip galima geriausiai patarnauti žmonių sieloms?" Konfucius atsakė: "Jeigu tu nežinai, kaip geriausiai patarnauti žmonėms, tad kaip tu gali žinoti, kaip patarnauti jų sieloms?" Jis tada buvo užklaustas: "Kas yra mirtis?" Jis klausimą jis atsakė: "Jeigu tu nežinai, kas yra gyvastis, tai kaip tu gali žinoti kas yra mirtis?"

Tokių tai labai paprastų būdu Konfucius nūgnė bergždžius ginčus, o nurodė svarbų rūpinimąsi dalykais, kurie liečia gyvybę, tarnavimą gyviems, draugiškos surėdymą. Jis buvo tos nuomonės, kad mąstymas be žinojimo yra pragaištingas, nors žinojimas be mąstymo yra tuščias darbas. Išmintingų dalyku jis skaitė laikimasi to, ką žmogus žino, ir atvirą pripažinimą prie to, ką nežino. Lao-tse ir Mencius, kiti žymūs Kinijos išminčiai, laikėsi tos nuomonės, kaip ir Konfucius, ir todėl pas kiniečius nebuvo smarkių ginčų dėl Dievo. Tais pat laikais, kada Kon-

fucius ir Lao-tse skleidė doros mokslo Kinijoje, Indijoje gyveno didelis išminčius, aukštotos kilmės, vardu Sidharta Gautama, kurį dėl jo išmintingumo pavadino Buddha. Buddha, taip pat kaip ir Konfucius, buvo agnostikas, bet, vietoj vengimo tikybinių klausimų, jis pasiryžo išlaikyti nesąmones iš bramanų tikybės. Mieste Benares jis rado aštuonis jaunus bramanus (kunigus), su kuriais svarstė bramanų tikybės dalykus. Kalbėdamas apie žinojimą Trijų Vėdų, jis negrinėjo bramanų įsitikinimus apie Bramą, tai yra Dievą. Jis klausė savo jaunų draugų, ar kuris nors bramanas yra kada matęs Bramą, ar žino ką nors apie jį, nuo pat pradžios iki šiam laikui, nuo pat prasidėjimo tikybės, nuo didelio Ryšio? O kada jie prisipažino, kad Bramos niekas nėra matęs, niekas jo nepažįsta, niekas net nežino, kas jis yra, tada Buddha pasakė,—ar tas nerodo, kad bramanai yra kaip eilė aklių žmonių, iš kurių pirmasis nieko nemato, nieko nežino, taip pat antrasis iki paskutinio, o jie visi laikosi, kaip akli aklo, ir patys budami akli veda prie to, ko nežino, visuomenę. Buvo tai dideli erizija, tačiau Buddha taip suprantamai prietarus nušvietė, kad jis susilaukė žilo amžiaus visų gerbiamas, o šandien jo mokslas, jo doros taisyklės dar gyvuoja tarpe jo pasekėjų, kurie yra daug tobulesnė žmonių, negu tikinčiųjų į įvairius dievus. Suprantama, amžiams einant, ir Buddhos mokslas tapo žymiai iškraipytas, bet tai, kas užsiliko raštuose, parodo jo proto blaivumą.

IV.

Senais laikais nebuvo supratimo apie viršprigimtą Ešybę—transcendentalizmą. Dievoti žmonės tikėjo į gamtos jėgas ir todėl jų tikėjimas supuolė artimai su dabartinių ateistų tikėjimu. Ta tikėjimo rūšis vadinasi "panteizmu". Panteizmas buvo tikyba visų tautų, neišskiriant ir lietuvių. Bet kiekviena tauta turėjo savo ypatingus tikėjimo objektus, kuriuos dievino, ir nuo to susidarė kiekvienoje tautoje grupės dievų, kurie vėliau tapo apdovanoti žmonių ypatybėmis. Buvo tad dievai ir deivės. Sunku paminėti visus tuos dievus, bet iš deivių Asirijoje pagarsėjo Tiamat, o Babilonijoje ir Chaledoje Ištar. Tiamat pagarsėjo pasaulio apsaugos sutvėrimu, kur yra sakoma, kad ji sukėlė revoliuciją prieš kitus dievus, kuriems grėsė didelis išnykimo pavojus.

Kada dievai sužinojo apie Tiamat pasikėsinimą, jie labai susirupino ir ieškojo apgynėjų. Niekas nedrįso stoti kovon su Tiamat (konfuzija), išskyrant Marduką, bet Mardukas statė labai sunkias sąlygas. Jis sutiko likviduoti Tiamat maištą, bet su ta išlyga, kad dievai jį paskirtų savo įgaliotiniu, suteikiant jam nepaprastą galią—diktatoriškas teises. Dievai su tuo nenorėjo sutikti, bet padėtis buvo ruti, ir, pagalios, reikėjo padaryti susirinkimą tiems dalykams aptarti. Susirinkimas įvyko didelėje svetainėje ties dievo Anshar palociu. Gudrus Mardukas surengė dievams puotą, juos taip nūgirdė, kad jie nustojo sąmonės. Tada jis pakišo jiems dekretą pasi- rašymui, ant kurio jie ir pasirašė. Kada išsipagoriojo ir sužinojo, kas atsitiko, jie labai aimanavo, bet jau buvo per vėlu—Mardukas tapo dievu, ir jį semitai garbino penktame šimtmetyje prieš Kristaus gimimą.

Chaldėjoje anais laikais viešpatavo daug dievų, kurių vardu buvo Bel. Tarp tų dievų iškilo koks tai nesuipratimas ir Bel pasiryžo sunaikinti pa-

saulį tvanu. Bet dievas Ea, kuris buvo geros širdies, pranešė apie tą samokslą kunigui Pernapishtim, ir jis sutikimui tvano sukūrė didelį laivą, į kurį paėmė po porą visokių gyvūnų. Tame laive radosi ir patys dievai, kurie nenorėjo nuo tvano dingti. Galų gale, kada vanduo susimažino ir Pernapishtimo laivas apsisitojo ant kalno Nacir, jis surengė dievams puotą, kurioje dalyvavo ir dievas Bel. Jis sėdo tarp Pernapishtimo ir jo žmonos ir pakėlė jį patį į dievus. Deivė Ištar, sužinojusi apie visą dievo Bel niekšystes, prisiekė ant savo antkaklio jam už tai niekad nedovanoti ir atkeršyti. Tačiau ji su Beliu ir Marduku viešpatavo semitų šalyse iki susikurimo Persijos imperijos.

Tas duoda mažą pavyzdį to, kaip senovės žmonės suprato dievus. Sulig Flavius Josephus rašau "Žydų Senumas", Abrahomas, Chaldėjų kunigas, gyvenęs apie linkėjimo miestą Ur, kuris pasižymėjo labai aukšta civilizacija, kur net tais senais laikais buvo spausdinamieji raštai ant molio lentelių. Žiūrėdamas į tuos keistus dievų stabus ir į visų žmonių tikėjimą, jis pradėjo galvoti. Kuo daugiau jis mąstė, tuo labiau jam darėsi aišku, kad tie Chaldėjaus dievai neturi nieko bendro su pasaulio sukurimu ir jo tvarkymu. Jis pradėjo žiūrėti į gamtos veikimą ir priejo prie išvados, kad jeigu yra dievas, tai jis nėra toks, kokių jį žmonės piešia, kad jis yra nematomas, nesuprantomas. Jis tad atmetė visus Chaldėjaus dievus ir pradėjo skleisti savo nuomonę apie gamtišką Dievą,—gamtos jėgas. Akys Chaldėjos dvasiškosios jis tapo ateistas, eretikas, bedievis. Už prasikaltimą prieš šalies tikybą jam grėsė mirties bausmė. Pajutęs pavojų, jis pabėgo į Kanaaną ir ten sukūrė aukurą nematomam Dievui. Bet jam irgi nebuvo aišku, kaip tas jo įsivaizdintas Dievas veikia, ir žinodamas apie aukštą Egipto mokslą dvasiškosios, jis iškelia- vo į Egiptą, pasiteirauti pas kunigus. Ten jis apsisitojo pas faraoną su savo gražia jauna žmona, kurią jis perstatė kaip savo seserį. Kada jo meilagystė išėjo aikštėn, jis tapo iš Egipto išvytas. Taip prasidėjo žydų nauja tikyba į dievą Jahvę.

V.

Egipte, taip ir visur anais laikais, buvo daug dievų ir visi jie maž ko skyrėsi nuo vieno kito. Žmonės garbino kaippo dievus net ir gyvulius, bet greta gyvulių jie dievino ir žmones. Faraonai buvo skaitę (Taşa ant 8-to pusl.)

LINKSMŲ KALEDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Linkime Visiems Savo Draugams ir Pacientams

A. F. POČIUS

AUKSRIUS
4930 W. 14th St.
Cicero, Ill. Tel. CICERO 3346-J

Linksmų Kaledų ir Laimingų Naujų Metų
Visiems Draugams ir Kostumeriams

A. Andrews

Hardware, Paints and Glass

1904 Lake Street

MELROSE PARK, ILL.

LINKSMŲ KALEDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Linkime Visiems Savo Draugams ir Pacientams

Anton Varpucen
PLUMBERIS

4708 W. 12th Place

CICERO, ILL.

Tel. CICERO 3355-W

LINKSMŲ KALEDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Linkiu Visiems Savo Pacientams ir Draugams

DR. HELEN M. WISNOW

DENTISTE

2137 So. Cicero Ave., Cicero, Ill.
Telefonas CICERO 721

LINKSMŲ KALEDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Linkiu Visiems Draugams, Kostumeriams ir Pažystamiems

GRANT WORKS PHARMACY

Juozas Keserauskas, R. Ph., Sav.

4847 W. 14th Street, Cicero, Ill.

SVEIKINU VISUS SU KALEDŲ SVENTEMIS IR NAUJAIS METAIS
ir Linkiu Geriausios Ateities

J. F. KIMBARK ir ŠEIMYNA

1543 South 52nd Ave.
CICERO, ILLINOIS

LINKSMŲ KALEDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams

Parkholme Super Service and Greasing Station

JOE SHAMET, Savininkas

16th St. ir 50th Ct. Cicero, Ill.
Tel. C I C E R O 635

LINKSMŲ KALEDŲ
Linkime Visiems Savo Draugams ir Pacientams

DR. J. SHINGLMAN

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4930 W. 13th Street, Cicero
Phone CICERO 49

LINKSMŲ KALEDŲ ir LAIMINGŲ 1933 METŲ
Linkime Visiems Lietuviams

A. J. LUTKUS

HARDWARE, MALEVOS, STIKLAI

1421 So. 49th Court, Cicero
Tel. Cicero 2725-R

LINKSMŲ KALEDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Linkime Visiems Kostumeriams ir Draugams

V. Warren ir J. Rakauski

1534-36 So. 49th Avenue
Tel. CICERO 1742
CICERO, ILLINOIS.

LINKSMŲ KALEDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Linki Visiems Savo Pažystamiems, Draugams ir Kostumeriams

GRANT WORKS COAL YARD

ADAM BERNADISSUS, Sav.

16th Street and 49th Court
Residence: 1605 So. 49th Court
Phone C I C E R O 311

LINKSMŲ KALEDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

Lipsky's Music and Radio Store

4916 W. 14th St., Cicero, Ill.
Tel. CICERO, 1329

LINKSMŲ KALEDŲ ir LAIMINGŲ ATEITIES
Linki Visiems

LIBERTY PHARMACY

4930 West 13th Street
Tel. CICERO 49
CICERO, ILL.

LINKSMŲ KALEDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Visiems Musų Kostumeriams Linki

LIBERTY RESTAURANT

MRS. STATKIENE ir KRINČIENE
4915 West 14th Street
CICERO, ILLINOIS

LINKSMŲ KALEDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Visiems Musų Kostumeriams ir Remėjams Linki

MRS. ir MR. KVEDARAI

HOME RESTAURANT

4909 W. 14th St. Cicero, Ill.

LINKSMŲ KALEDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Linkime Visiems Savo Pacientams ir Draugams

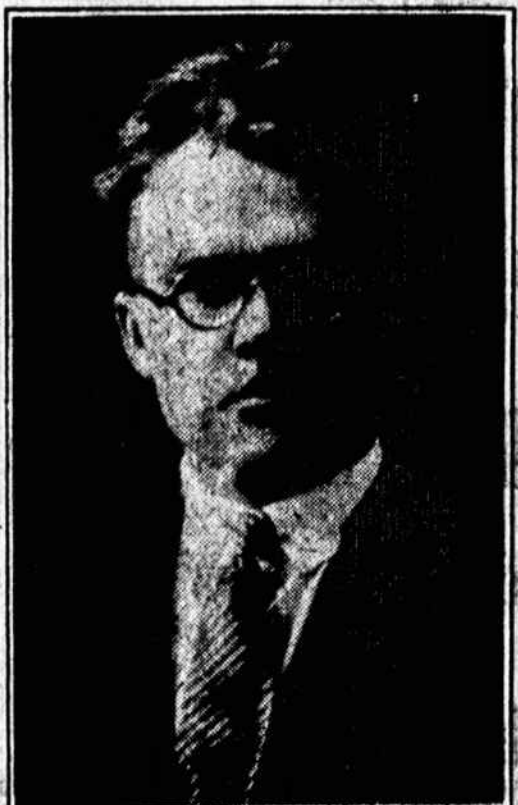
DR. S. ASHER - DR. H. ASHER

DENTISTAI

4901 W. 14th St. Cicero, Ill.
30 No. Michigan Ave., Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALEDŲ

Linkiu Visiems Savo Draugams ir Pacientams

DR. A. J. GUSZEN
DENTISTAS

4847 West 14th St., Cicero, Ill.
Phone CICERO 1260

DIEVAS

(Tąs nuo 7-to pusl.)

tomi Egipto dievais. Tas buvo taip priimta, kad kitaip ir įsivaizduoti nebuvo galima. Tačiau vienas iš faraonų, Amenophis IV, buvo per daug išmintingas ir doras žmogus, kad sau savintis dievybę. Jis atsisakė būti dievu ir pertraukė ryšius su dvasiškija. Jis net pasistatė sau kitą sostinę, kuri neturėjo nieko bendro su dievais Amon-Ra, ir pakeitė savo vardą į "Ikhnaton", saulės apskritis. Taip kaip Abrahama Kanaane, Ikhnaton pradėjo kurti naują tikybą, paremtą gamtos jėgų įvertinimu. Jis, suprantama, pastebėjo, kad gamtoje šviesa ir šiluma yra kuriamosios jėgos, o kadangi šviesa ir šiluma patina nuo saulės, tad saulę jis ir pripažino gamtos svarbiausiu dievu. Čia buvo pamėginimas ieškoti išrūšio pasaulio atsiradimo paslapties pačioje gamtoje. Tas jam pavyko. Laikė jo gyvenimo įtaka senosios tikybos buvo silpna, ir jis vedė taip savo gyvenimą, kaip ir tautos, kuri žmoniškumui. Bet jam mirus, jo ainiai vėl grįžo įtakon dvasiškijos, kuri su faraonų pagalba nulėmė tautos buti. Net ir tais laikais, kada graikai užvaldė Egiptą, dievinimas faraonų užsiliko. Pats Aleksandras Didysis, Egipto užkariautojas, pasidavė dvasiškijos įtakon. P'olomy V Evergetis, graikas, viešpataudamas Egipte, už palaikymą dvasiškijos, tapo pakeltas į dievų, kaip liudija užrašai ant "Rosette Akmens".

VI

Gamta ir dievai visada domėjo žmones. Joks išmintingas žmogus niekada negalėjo suderinti supratimus žmonių apie dievų su gamtos reiškiniams. Zoroasteris, kuris taip pat buvo kunigas, galvojo apie

gamtos reiškinius, apie žmonių sielą. Jis klausė Ahuros apie įvairius gamtos reiškinius, apie žmonių sielą, apie žmonių draugijos sutvarkymą, or jokia atsakymo savo tikyboje negalėjo rasti. Jis, tačiau, tēmijo, kad pasaulyje yra dvi jėgos, gera ir bloga — kuriančioji ir naikinančioji, ir tai pačmė pagrindan savo doktriną.

Iš to viso matyt, kad nuomonės žmonių apie dievų nuolat keitėsi, ir kad ačiu išmintingam, kuris savo protu vadovavosi, vis daugiau ir daugiau tobulinosi žmonių supratimas apie pasaulį.

Paminėta pasaka apie Chaldejus tvaną buvo užrašyta apie 4,000 metų prieš Kristaus gimimą. Yra tai vienas iš seniausių raštų, kurie pasiekė mūsų laikus. Tame rašte yra taip pat pasakytą, kad senovėje dievai gyveno mieste Šiurripak, ant kranto upės Eufrates. Reikia, senovėje žmonės buvo dievinami draug su gyvuliais ir kitais gamtos kuriniais. Planetos, saulė ir kiti dangiški kūnai, skaitomi buvo dievais. Žiurint į tą mišinį supratimų apie dievų, matosi du dalykai: vienas, sudarymas tų supratimų ir jų palaikymas tam tikros grupės žmonių įgijimui įtakos ir pasipelnymui; antra, mėginimas dorų žmonių išrūšti gamtos klausimus savo protu.

Graikijos tikybą ir dievų sukūrė Homer ir Hesiod. Taip Oddysejoje, kaip ir Illiadoje Homer veikimą žmonių riša su žmonių veikimu ir suteikia dievams žmonių ypatybes. Xenofanas iš Kolofon, gyvenęs laikais Buddhos ir Konfucijaus, pasiepė graikų dievų, sakydams, kad jeigu arklys ir jautis turėtų rankas ir galėtų piešti, tai arklys nupieštų dievų savo pavidale, o jautis savio. Vėliau pridūrė, kad Homer ir Hesiod priskaitė dievams vi-

sas nlekšystes, kokių padorus žmogus sarmatyti. Jis irgi buvo tos nuomonės, kad dievas yra, bet apie žmones jis neturi jokio supratimo.

VII

Nors įvairiose šalyse buvo žmonių, kurie atmetė tikybą, dievų ir mėgino savo protu pasaulio atsiradimą ir jo tvarkymą išaiškinti gamtos reiškiniais, tačiau graikai buvo pirmi, kurie ėmėsi rimto gamtos atsiradimo teorijai, kuri vystėsi iki mūsų laikų, kada atomai yra nagrinėjami, jėgų šviesoje — elektronų ir protonų. Šiandien apie pasaulio atsiradimą nieks nesiteirauja pas dvasiškiją — tai nušviečia mokslininkai. Maž-po-maž įvairių prietarų dingsta, o jų vieta užima rimtas mokslas. Mokslas mūsų laikais sparčiai riša įvairius klausimus, kurie senovėje buvo neprieinami. Bet ir mūsų laikų mokslas dar neišriša visos gamtos paslaptis. Mes vis dar gyvename pasaulyje, kuriame randame daug tokių klausimų, į kuriuos nėra atsakymo. Dar mes nežinome priežasties įvairių gamtos reiškinų — gyvybės, proto, jausmų, nors žinome taisykles, kuriomis tie reiškiniai remiasi. Bet vienas dalykas yra jau mums visai aiškus — kad visi supratimai apie senus dievų buvo vien tamsių žmonių prasiimanymai. Mūsų laikų šviesėsi dvasiškiai nemėgina piešti dievų žmogaus pavidale, arba pavidale kokių nors kitų gamtos kurinių. Saulė ir kiti dangiški kūnai yra įvertinami pilnai, bet jiems nieks aukų nekrauna, kadangi visi gerai žino, kad tokių aukų jiems nereikia, ir kad jie veikia sulig nustatytomis gamtos taisyklėmis, kurias žmonės pakeisti negali.

VIII

Žiurint į žilos praeities žmonių įsivaizdinimus apie dievų, mums yra sunku suprasti, kaip žmonės galėjo tikėti į tokias nesamones. Bet kada paimsime domėn tą aplinkybę, kad žmonių atsirado gamtoje taip pat, kaip ir visi gyvūnai, — be jokio mokslo, be jokio gamtos pažinimo, ir turint prigimties suteiktą žingeidumą, stengėsi suprasti, kas tas pasaulis, kuriame gyvena ir kaip jis atrodo, tada bus mums aišku, kad nors ir klaidingi buvo tie senovės žmonių įsivaizdinimai, jie visvien reiškė protavimą, pažangą. Be jų mes ir iki šiai dienai butume kaip ir laukiniai ar miškiniai gyvuliai. Stebėtina yra tas dalykas, kad kiekviena tikybą, nors ji dabar mums atrodo labai keista, platinio žmonėms supratimą, kad pasaulis turėjo pradžią ir jį kūrėsi. Nors padavimas asyrijonų apie pasaulio susikurimą yra nesamoniškas, tačiau idėja, kurią jis praveda, yra nuosaki. Kuo toliau vystėsi žmogaus susipažino su gamta, tuo rimtėjo tie spėliojimai, kurie yra pėdsakai žmogaus proto tobulinimosi. Žydai, kurie yra šaka semitų rasės, jau savo raštuose, biblijoje, daug tobulės sudarė įvairių apie pasaulio atsiradimą, negu asyrijonai. Čia matosi įtaka chaldejų civilizacijos. Biblijos padavimas apie pasaulinį tvaną yra paskolintas iš chaldejų, bet jau daug nesamonių čia yra apleseni. Baramų padavimas apie pasaulio susikurimą knygoje "Teisės Manu" yra nepalyginamai rimtesnis, negu žydų padavimas. Čia jau matosi pusėtinis susipažinimas su gamta ir prisilaikymas protavimo taisyklių, kurios veda prie nuosaklaus spėliojimo. Skaitant "Laws of Manu", jaučiasi didelis nuosakumas, kuris, tačiau, yra panaudotas išdirbi-

mui tam tikro autoriteto dvasiškijai. Čia matosi taip pat mėginimas sutvarkyti draugių, pasiremiant tam tikromis taisyklėmis. Teorija apie atsiradimą kastų Kšatrijos, karininkų, valdovų; vasijos, vertelgy, žemdirbių; bramanų, mokytojų, dvasiškų; Sudru, tarnautojų — parodo stengimąsi pamatuoti tą tvarką, kokią jie įvedė gamtos taisyklėmis. Žodžiu, koks nebutų žmonių supratimas apie dievų, jis buvo reikalingas palaikymui šiekios tautos tvarkos žmonių tarpe, suteikimui maisto žmonių protui. Visi tie seni supratimai apie dievų, visos esamos ir dingusios tikybos yra kelrodžiai civilizacijos ir kultūros eigos. Yra tai brangios liekanos, kurias reikia gerbti.

IX

Kova tarp dievų, kova tarp dievų ir angelų, ir kova tarp pasekėjų vieny dienų su pasekėjais kitų dievų, kurią nerodo raštai, ėjo nuo seniausių iki mūsų laikų. Jeigu nebutų prisilaikymo prie jokios tikybos, negalėtų būti jokios pažangos. Kuo aršesni buvo kova už kokią tikybą, tuo geresnės buvo pasekmės, nes nurodymas klaidų vienoje tikyboje, išblaškymas tam tikrų nesamonių, reikalavo nuodugaus išnagrinėjimo dalykų ir išvengimo tokių pat nesamonių. Jeigu nebutų jokio užsišpyrimo iš tinkinčiųjų pusės, jokios teorijos, jokios doktrinos, jokie supratimai nebutų nusistovėję ir jokio palyginimo nebutų galima daryti. Todėl, nors tikybinės kovos buvo žiaurios, jos vedė prie tobulinimo žmogaus proto.

Maiziešius, išauklėtas Egipte, ne daug bendro turėjo su Abrahamo dievais. Abrahamo dievai buvo neapčiuopiamai, nematomai, nesupratami. Su tokiais dievais jokio darbo negalima buvo nuveikti. Bet kad jis pradėjo skleisti supratimą

apie dievų žmogaus pavidale, — tai visiems buvo suprantama, kas tai per dievas. Gudrus Maiziešius nepiešė to dievo paveikslo. Gana buvo, kad jis užlipo ant kalno Sinojaus ir ten pabuvęs sugrįžo su tam tikrais patvarkymais, pareikšdamas, kad "Dievas mane labai maloniai priėmė, o Hebrajai, kaip jis tą padarė ir kitais atvejais, ir įteikė įstatymus dėl jūsų gerovės". Nėra svarbu, kas tuos įstatymus — prisakymus sugalvojo ir juos surašė. Pareiškimas Maiziešiaus, kad jie paeina nuo Dievo, suteikė jiems autoritetą ir padarė juos šventais. Laws of Manu paduoda panašius įstatymus. Jie yra protavimu paremti, bet apie juos pasaulis mažai ką žino, tuo tarpu Dešimts Dievo Prisakymų ir iki mūsų laikų esti galioje.

Maiziešius, žinodamas, kad daug yra dievų, kuriuos žmonės garbina ir, nenorėdamas duoti žmonėms progos klajoti, pareiškė stačiai: "Aš esmi tavo Dievas, kuris tave išvedė iš žemės Egipto, iš namų nelais-tybos, negalėtų būti jokios pažangos. Kuo aršesni buvo kova už kokią tikybą, tuo geresnės buvo pasekmės, nes nurodymas klaidų vienoje tikyboje, išblaškymas tam tikrų nesamonių, reikalavo nuodugaus išnagrinėjimo dalykų ir išvengimo tokių pat nesamonių. Jeigu nebutų jokio užsišpyrimo iš tinkinčiųjų pusės, jokios teorijos, jokios doktrinos, jokie supratimai nebutų nusistovėję ir jokio palyginimo nebutų galima daryti. Todėl, nors tikybinės kovos buvo žiaurios, jos vedė prie tobulinimo žmogaus proto.

Kada Egipte faraonai buvo dievinami, tai nieko nuostabaus nėra pareiškime Maiziešiaus. Jis juk nesisakė stačiai, kad esąs dievas. Jis vien pasireiškė esąs Dievo atstovas. Todėl jis mandagiai elgėsi, negu kiti vadai, valdovai, kurie be jokios ceremonijos patys save dievais statė. Ne tik faraonai Egipte, bet ir Romos imperatoriai savinosi dievybę. Net Aleksandras Didysis, sunus Pilypo iš Makedonijos ir Aristotelio auklėtinis, sugrįžęs Graikijon po užkariavimo Magedos Azijos ir Egipto, pasi-

sofai ir žmonės išjuoke jį ir žmogus iš susigrauzimo pasimirė, padaręs Aristotelii daug nemalonumų.

Aristotelis buvo vienas iš geriausių gamtininkų senovės laikais ir jis daug pastangų dėjo supratimui tikrojo Dievo. Nuo jo tai paeina doktrina viršprigimtos (antgamtiškos) Esiybės. Jis nagrinėjo gamtą ir atrado, kad judėjimas yra kurėju, bet jam žingeidu buvo surasti, kas iššaukia tą judėjimą — pirmąjį pastumėją, pirmą priežastį. Savo spėliojimus jis išreiškė savo veikal "Metafizika". Atsiradus krikščionybei, Aristotelio "Metafizika" buvo uždrausta, bet kada arabai pasklido po Europą ir Ispanijoje sukurė savo civilizaciją, tai Graikijos mokslas, kuriuo arabai vadovosi, pasiekė žydus, o per juos išsiplatino po visą Europą. Katalikų bažnyčia tada susidomėjo Aristotelio raštais ir rado juose daug medžiagos, naudingos savo tikslams. Šv. Tamošius Akvinas, rišdamas klausimą Dievo esybės, rėmėsi stačiai Aristotelio išvadomis. Tas suteikė pasauliui daug tobulesnį supratimą apie Dievą. Ir nors šiandien gamtos mokslai Aristotelio išvadas aplenkė ir blaviau žiuri į pasaulį, negu jis, visvien Dievo vaizdas pasilieka kaip tokių Esiybės, kuri suteikė pradžią pasauliui ir gamtai. Dievas pasiliko, kaip ir pirmiau, nesuprantamas, bet jau mes negarbiname žalius ir karves kaip savo dievus, o į visus žmones žiurime kaip į lygius.

(Galias)

Skelbimai Naujienose duoda naudą delto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

**GARSINKTĖS
NAUJIENOSE**

SVEIKI SULAUKE SVENTES KALEDŲ!

Lietuvių Statymo ir Skolinimo Bendrovės {Spulksos}

BURYJE 19-kos LIETUVISKŲ SPULKŲ, KURIOS PRIKLAUSO PRIE LIETUVIŲ LYGOS ILLINOIS VALSTIJOS

Sveikina ir Linki Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų 1933 Metų

VISIEMS SAVO NARIAMS, BENDRADARBIAMS IR LIETUVISKAI VISUOMENEI

Chicago Lithuanian Savings & Loan Ass'n
2456 West 69th St., Chicago, Ill.

Crane Building Loan Association
2608 West 47th Street, Chicago, Ill.

D. L. K. Gedimino Building and Loan Ass'n
2324 South Leavitt St., Chicago, Ill.

Dollar Savings Building and Loan Ass'n
6812 South Western Ave., Chicago, Ill.

Gediminas Building and Loan Ass'n
4425 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill.

Halsted Building Loan and Savings Ass'n
3241 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

Keistuto Loan & Building Ass'n No. 1
840 West 33rd Street, Chicago, Ill.

Lietuva Building & Loan Association
4600 South Wood Street, Chicago, Ill.

Lietuvos Vyčių Building & Loan Ass'n
3251 South Halsted St., Chicago, Ill.

FINANSINĖ ATSKAITA
Lietuvių Statymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos

Valstijos, Illinois

TURTAS (Assets)

Pinigų ant Rankų	\$127,585.92
Paskolos Nariams	4,228,178.00
Sąskaitos Apyvartoj (Bills Rec.)	77,066.95
Ant Knygių Skolinti	148,233.84
Nuosimėjų reik gauti	20,707.32
Už Takas ir Insurance	5,748.28
Paskolos Forklozuotos	32,842.72
Perimti Namai (Real Estate)	101,482.92
Spulkų Nuosavi Namai	40,109.26
Irengimas Ofisų ir Baldai	5,553.66

\$4,787,508.87

ATSAKOMYBĖS
(LIABILITIES)

Sumokėta ant Knygių	\$2,548,111.64
Padėta ant "Paid up Stock"	1,075,531.00
Padėta ant "Pre-Paid Stock"	320,800.75
Skolinti ant Knygių	148,233.84
Skola ant Vekselių (Bills Pay.)	159,228.41
Atidarytos Sąskaitos (Act. Pay.)	11,659.92
Priebrėdę Nuosimėjai	30,431.36
Nuosimėjai Sumokėti iš kalno	8,192.83
Asargos Fondas (Conting. Fund)	118,533.44
Pelnas	366,785.68

\$4,787,508.87

Viršmėnėta Finansinė Atskaita atvaizduoja finansinę padėtį 19-kos lietuviškų "Spulkų", kurios priklauso prie Lietuvių Statymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Valstijos Illinois. Skaitlinės paimtos iš Valstybinio Raportų už 1931 metus.
J. P. VARKALA, Auditorius
Liet. Sta. ir Skol. Bendrovių Lygos Valstijos Illinois

Lithuanian Building and Loan Ass'n
of WAUKEGAN, 901 Lincoln Ave., Waukegan, Ill.

Lithuanian Building Loan & Homestead Ass'n
713 West 18th Street, Chicago, Ill.

Lithuanian Building & Loan Ass'n
of CICERO, 4917 West 14th St., Cicero, Ill.

Lithuanian News Loan & Building Ass'n
1739 South Halsted St., Chicago, Ill.

Midland Building and Loan Association
4038 Archer Ave., Chicago, Ill.

St. Anthony Lith. Parish Building & Loan Ass'n
4943 West 15th Street, Cicero, Ill.

Simano Daukanto Building & Loan Ass'n
2242 West 23rd Place, Chicago, Ill.

South West Side Building and Loan Ass'n
2221 West 22nd St., Chicago, Ill.

Vytauto Building and Loan Ass'n
4559 South Paulina Street, Chicago, Illinois.

United Lithuanian Building & Loan Ass'n
52 East 107th St., Chicago, Ill.

Kviečiame visus lankyti susirinkimus, kurie bus rengiami šią žiemą spulkų klausimais, visose lietuvių apgyventose apylinkėse.